

Bijlagenboek bij Voorjaarsnota 2022

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Bijlage 1 Reserves.....	5
Bijlage 2 Overlopende passiva (OVP)	43
Bijlage 3 Investeringskredieten.....	61
Bijlage 4 Grondslagen	63
Bijlage 5 Voordracht en Besluit.....	69
Bijlage 6 Amendementen en moties	71
Bijlage 7 Afkortingenlijst.....	73

Bijlage 1 Reserves

Inleiding

De totale reserveomvang van de provincie Zuid-Holland bestaat uit de som van de Algemene reserve en de bestemmingsreserves. Reserves behoren tot het eigen vermogen en zijn vrij te besteden. Voor zover het vermogen nog geen bestemming heeft, is sprake van de algemene reserve en is daarmee een component van het weerstandsvermogen. Het deel van het eigen vermogen dat een bestemming heeft, vormt de bestemmingsreserves.

In dit hoofdstuk is als eerste een samenvattend overzicht van de Algemene reserve en bestemmingsreserves (= staat van reserves) opgenomen, gevolgd door een overzicht waarin inzicht wordt gegeven in de reserves en de beleidsdoelen waarop de toevoegingen en onttrekkingen betrekking hebben.

Verder worden alle afzonderlijke reserves toegelicht, waarbij inhoud en doel, functie, voeding, instellingsjaar, looptijd, onttrekkingen en toevoegingen zijn opgenomen in de toelichting. Omdat het een bijstellingsproduct is zijn in principe alleen de nieuwe mutaties toegelicht

Staat van Reserves

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
Algemene reserve	90.312	200.239	95.813	194.739	176.400	197.401	209.346
Bestemmingsreserves	721.759	47.265	203.306	565.718	489.974	391.290	312.178
Totaal	812.071	247.504	299.119	760.457	666.374	588.692	521.524

Totaal reserves per beleidsdoel

Mutaties reserves per beleidsdoel

Reservenaam (bedragen x € 1 mln)	Toevoeging	Onttrekking	Saldo mutaties
Algemene reserve			
- Algemene dekkingsmiddelen	200,2	95,8	104,4
Begrotingssaldo 2024-2031			
- Algemene dekkingsmiddelen	0,0	69,4	-69,4
Bereikbaarheid			
2-1 Snel van A naar B	7,7	10,7	-3,0
2-2 Beheer en onderhoud: op orde en duurzaam	0,0	1,7	-1,7
2-3 Veilig en duurzaam	0,0	0,6	-0,6
Egalisatiereserve beheer & onderhoud			
2-2 Beheer en onderhoud: op orde en duurzaam	7,8	3,0	4,8
Erfgoedlijnen			
4-3 Erfgoed, cultuur en toerisme	0,0	0,1	-0,1
- Algemene dekkingsmiddelen	0,0	0,0	0,0
Groene ambities			
5-1 Gezonde natuur	0,0	5,0	-5,0

Reservenaam (bedragen x € 1 mln)	Toevoeging	Onttrekking	Saldo mutaties
5-2 Toekomstbestendige landbouw	0,0	4,0	-4,0
5-3 Leven met water	0,0	0,1	-0,1
7-2 Gezonde en bewegingsvriendelijke leefomgeving	4,0	11,9	-7,9
Interreg-cofinanciering EFRO			
4-1 Innovatie: richting duurzaam en digitaal	2,0	1,7	0,3
IODS			
5-1 Gezonde natuur	0,0	0,0	0,0
Life Science & Health			
4-1 Innovatie: richting duurzaam en digitaal	1,2	0,4	0,8
MIT MKB Innovatiestimulering topsect			
4-1 Innovatie: richting duurzaam en digitaal	4,5	5,2	-0,7
MJP Bodem, ondergrond en grondwater			
5-1 Gezonde natuur	0,1	0,0	0,1
7-1 Bevorderen en verbeteren milieukwaliteit en gezondheid	1,6	11,3	-9,6
Mobiliteit			
2-1 Snel van A naar B	1,1	10,9	-9,9
2-3 Veilig en duurzaam	0,1	3,8	-3,8
NatuurNetwerk Nederland			
5-1 Gezonde natuur	1,4	18,7	-17,3
Regionale gebiedsgerichte projecten			
4-1 Innovatie: richting duurzaam en digitaal	0,0	1,4	-1,4
Regionale netwerken in Zuid-Holland			
4-1 Innovatie: richting duurzaam en digitaal	1,5	1,2	0,3
Res Project duurz ontw. Zuidplaspold			
5-1 Gezonde natuur	0,0	0,0	0,0
5-3 Leven met water	0,0	0,4	-0,4
Reserve Ontwikkelopgave natuur			
5-1 Gezonde natuur	7,6	14,5	-6,9
Reserve UPG 40			
5-2 Toekomstbestendige landbouw	0,0	1,0	-1,0
7-2 Gezonde en bewegingsvriendelijke leefomgeving	0,0	0,2	-0,2
Restauratie&herbestemming monumenten			
4-3 Erfgoed, cultuur en toerisme	1,0	2,6	-1,6
Risicoreserve Waste to Chemistry			
- Algemene dekkingsmiddelen	0,0	3,0	-3,0

Reservenaam (bedragen x € 1 mln)	Toevoeging	Onttrekking	Saldo mutaties
Versterking economie			
4-1 Innovatie: richting duurzaam en digitaal	2,1	8,6	-6,5
4-2 Creëren van een rijk vestigingsklimaat	1,3	1,8	-0,5
Warmteleiding Warmteling			
3-2 Verduurzaming gebouwde omgeving	2,4	10,0	-7,6
Zandmotor			
5-3 Leven met water	0,0	0,1	-0,1
Eindtotaal	247,5	299,1	-51,6

Beklemdheid reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000 mln)	Saldo reserve 2022	Juridisch verplicht 2022	Bestuurlijk verplicht 2022	Niet verplicht 2022
Algemene reserve	156.874	0	37.400	157.339
Bestemmingsreserves	566.514	142.241	399.201	19.276
Totaal reserves	723.388	142.241	436.601	176.615

Toelichting reserves

Algemene reserve

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
Algemene reserve	90.312	200.239	95.813	194.739	176.400	197.401	209.346

Uitsplitsing reserve per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	2022		2023		2024		2025	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
- Algemene dekkingsmiddelen	45.702	7.838	-3.607	3.746	7.461	815	9.028	2.573
Totaal	45.702	7.838	-3.607	3.746	7.461	815	9.028	2.573

Beklemdheid reserve

Onderwerp	Saldo reserve 2022	Juridisch verplicht 2022	Bestuurlijk verplicht 2022	Niet verplicht 2022
Algemene reserve	194.739	0	37.400	157.339
Totaal reserves	194.739	0	37.400	157.339

Toelichting

Onderwerp:	Algemene reserve
Inhoud en doel	Het opvangen van risico's en tegenvallers. De looptijd is doorlopend, daarom is 9999 ingevuld.
Functie	Buffer
Voeding	Risico reserveringen, historisch gerealiseerde rekeningresultaten
Besluitvorming/instellingsjaar	Niet van toepassing.
Looptijd	9999
Toelichting onttrekkingen	De onttrekking betreft de inzet van het bekleemde deel van het jaarrekening resultaat ad. € 10,6 mln. en het saldo van de begrotingsmutaties in de voorjaarsnota ad. € 2,7 mln.
Toelichting toevoegingen	De toevoeging aan de algemene reserve betreft het jaarrekeningresultaat ad. € 45,7 mln.
Toelichting beklemming	Op basis van de risico's zoals beschreven in de paragraaf risico's en weerstandsvermogen in de Jaarrekening 2021 dient een weerstandsvermogen van € 37,4 mln aangehouden te worden.
Toelichting omvang	Niet van toepassing.

Begrotingssaldo 2024-2031

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
Begrotingssaldo 2024-2031	69.354	0	69.354	0	0	0	0

Uitsplitsing reserve per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Niet van toepassing.

Beklemdheid reserve

Onderwerp	Saldo reserve 2022	Juridisch verplicht 2022	Bestuurlijk verplicht 2022	Niet verplicht 2022
Begrotingssaldo 2024-2031	0	0	0	0
Totaal reserves	0	0	0	0

Toelichting

Onderwerp:	Begrotingssaldo 2024-2031
Inhoud en doel	In de Kadernota 2017-2020 is melding gemaakt van een tekort op het begrotingssaldo in 2024 tot en met 2030. Deze reserve heeft als doel om het begrotingssaldo voor die periode weer op een positief niveau te krijgen.
Functie	Egalisatie
Voeding	Uit de vrijvallende kapitaallasten
Besluitvorming/instellingsjaar	Begroting 2019
Looptijd	2031
Toelichting onttrekkingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting beklemming	Niet van toepassing.
Toelichting omvang	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.

Beheerplannen Natura 2000 en PAS

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Ontrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
Beheerplannen Natura 2000 en PAS	10.528	0	0	10.528	9.661	8.161	6.661

Uitsplitsing reserve per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	2022		2023		2024		2025	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
5-1 Gezonde natuur	0	-866	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	-866	0	0	0	0	0	0

Beklemdheid reserve

Onderwerp	Saldo reserve 2022	Juridisch verplicht 2022	Bestuurlijk verplicht 2022	Niet verplicht 2022
Beheerplannen Natura 2000 en PAS	10.528	20	10.508	0
Totaal reserves	10.528	20	10.508	0

Toelichting

Onderwerp:	Beheerplannen Natura 2000 / PAS
Inhoud en doel	Doel is activiteiten te bekostigen, in het kader van Natura-2000 de uitvoering van de (met elkaar samenhangende) beheersplannen en -maatregelen Programmatische Aanpak Stikstof. Conform de Decembercirculaire 2014 zijn er middelen vanuit het Rijk beschikbaar gesteld voor dit doel.
Functie	Spaar
Voeding	Programmabudget
Besluitvorming/instellingsjaar	Jaarrekening 2012
Looptijd	2027
Toelichting onttrekkingen	De onttrekking in 2022 wordt € 0,9 mln lager geraamd ten opzichte van de raming in de primaire begroting. Het betreft doorschuiven van activiteiten voor Natura 2000 waardoor lasten naar volgende jaren verschuiven,
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting beklemming	In deze wet is opgenomen dat Gedeputeerde Staten verantwoordelijk zijn voor het treffen van (instandhoudings) maatregelen die zijn vastgelegd in de Natura 2000 beheerplannen. Op grond van die wettelijke taak zijn alle middelen bestuurlijk beklemd. Vanaf 2022 zullen voor de tweede PAS-periode nieuwe verplichtingen worden vastgelegd en verwerkt in de begroting. In de periode 2020-2024 zullen diverse tussenevaluaties plaatsvinden en zullen de Natura 2000 beheerplannen voor de tweede en derde beheerplanperiode worden vastgesteld.
Toelichting omvang	De omvang van de reserve Beheerplannen Natura 2000 / PAS is € 10,5 mln groot en neemt tot 2030 af naar tot nihil.

Bereikbaarheid

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
Bereikbaarheid	42.672	7.700	13.001	37.371	32.538	15.231	13.223

Uitsplitsing reserve per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	2022		2023		2024		2025	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
2-1 Snel van A naar B	0	-3.333	0	-2.190	0	3.385	0	738
2-2 Beheer en onderhoud: op orde en duurzaam	0	-250	0	100	0	400	0	-50
2-3 Veilig en duurzaam	0	600	0	600	0	600	0	600
Totaal	0	-2.983	0	-1.490	0	4.385	0	1.288

Beklemdheid reserve

Onderwerp	Saldo reserve 2022	Juridisch verplicht 2022	Bestuurlijk verplicht 2022	Niet verplicht 2022
Bereikbaarheid	37.371	0	25.775	11.596
Totaal reserves	37.371	0	25.775	11.596

Toelichting

Onderwerp:	Bereikbaarheid
Inhoud en doel	<p>Het doel van deze programmareserve is meevallers in de exploitatie te reserveren voor bereikbaarheidsactiviteiten. Dit kunnen vrije middelen zijn die ingezet kunnen worden voor nieuwe of reeds bestaande bereikbaarheidsdoelen. Het kunnen ook middelen zijn die voor een specifieke activiteit worden gereserveerd, deze middelen zijn dan bestuurlijk of juridisch verplicht.</p> <p>De programmareserve is ingesteld als instrument om middelen voor bereikbaarheid te kunnen behouden voor bereikbaarheidsdoeleinden, conform het Hoofdlijnenakkoord 2011-2015.</p> <p>De looptijd is doorlopend, daarom is 9999 ingevuld.</p>
Functie	Spaar
Voeding	Programmabudget
Besluitvorming/instellingsjaar	Najaarsnota 2011
Looptijd	9999
Toelichting onttrekkingen	<ul style="list-style-type: none"> Voor het werkbudget van de stichting Zuid-Holland Bereikbaar wordt tot en met 2026 jaarlijks € 0,4 mln beschikbaar gesteld. Aan de Stichting Verkeersonderneming is voor de uitvoering van het project KTA MoVe werkgevers aanpakken een subsidie toegekend van € 0,5 mln. Met het project wordt bijgedragen aan een toekomstbestendige infrastructuur. Korte Termijn aanpak Mobiliteit en Verstedelijking 2022 en 2023 € -2,5 mln. De gereserveerde middelen schuiven door naar 2024. Regionale- en stadsdistributie via het water (CityBarge) € -0,5 mln. De programmering voor deze activiteit is nog niet gereed. De beschikbare middelen voor 2022 worden vooralsnog gelijkmatig verdeeld over de jaren 2023 t/m 2027 Schone laadinfrastructuur binnenvaart € -0,4 mln. De beschikbare middelen ad € 3 mln worden opnieuw verdeeld over de jaren, zodat voor elk van de jaren 2022-2026 een budget van € 0,6 mln beschikbaar is. Deze budgetten worden

	<p>opgenomen in Beleidsdoel 2-3 Veilig en duurzaam.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overdracht wegen € -0,3 mln. De overdracht van de N453 aan de gemeente Waddinxveen wordt in 2022 afgerond. De geplande overdrachten van Meeslouwerbrug aan gemeente Leidschendam-Voorburg en Fietspad 5 aan gemeente Kaag en Braassem schuiven door naar respectievelijk 2023 en 2024. <p>Kleinere bijstellingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bijdrage aan RWS voor mobiliteitsmanagement A20 NKG € -0,2 mln • Digitalisering overh.Smart Mobility € -0,2 mln • Luchtvaartbeleid (Burgermeetnet) € 0,1 mln • Diversen € -0,1 mln
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting beklemming	<p>Bestuurlijk verplicht:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fietsinfrastructuur € 8 mln. Bij de Begroting 2018 is met A577 'Cofinanciering Rijksmiddelen Investerings Fietsinfrastructuur (voor uitvoering Fietsplan 2016-2025) € 8 mln toegevoegd aan het programma Fiets. • N468 € 7,4 mln. Voor het onderhoud en de verbetering van de N468 ten behoeve van de overdracht wordt € 7,4 mln uit de reserve ingezet (Voorjaarsnota 2018, Kaderbesluit Infrastructuur 2019 en Najaarsnota 2019). • Energietransitie mobiliteit € 4,5 mln. Bij Kaderbesluit infrastructuur 2017 is € 6 mln beschikbaar gesteld voor energiemaatregelen bij beheer- en onderhoudsprojecten. Om een bredere inzet van deze middelen voor de energietransitie mogelijk te maken worden de middelen overgezet van de reserve Beheer en onderhoud naar de reserve Bereikbaarheid. In 2021 wordt € 1,5 mln ingezet voor het aanbrengen van zonnepanelen in fietspaden en de Tjalmaweg (Rijnlandroute). • Snelfietsroute F263.5 SFR Rotterdam-Gouda € 2,2 mln. Via de provinciefondsuitkering ontvangen rijksbijdrage voor de snelfietsroute (Voorjaarsnota 2018). Het projectbudget is met deze bijdrage verhoogd, waardoor de netto investering voor dit project stijgt. De hogere kapitaallasten als gevolg van de hogere netto investering worden gedekt door de gereserveerde middelen vrij te laten vallen als het project afgerond is. • MEC verduurzaming binnenvaart € 1,8 mln. Voor de verduurzaming is in totaal € 3 mln beschikbaar (inclusief de middelen voor de pilot elektrificatie laadinfrastructuur Goederenvervoer over water). • Opbrengst verkoop steunpunt Gnephoek € 1,2 mln. Het steunpunt moest wijken voor de komst van de Maximabrug. De opbrengst is nodig voor de bouw van een nieuw steunpunt (Voorjaarsnota 2015). • Overdracht wegen € 0,7 mln. • Voor de overdracht van wegen in het kader van de Wet herverweling wegen (WHW) is bij Kaderbesluit 2020 € 1 mln beschikbaar gesteld, waarvan € 0,3 mln is gerealiseerd.
Toelichting omvang	De stand na verwerking van de voorstellen in de Voorjaarsnota 2022 en de Kadernota 2023 bedraagt € 37,4 mln en daalt naar € 10,7 mln per ultimo 2037. Dit saldo is ultimo 2037 volledig beklemd.

Egalisatiereserve beheer en onderhoud

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
Egalisatiereserve beheer & onderhoud	72.274	7.790	3.013	77.051	81.525	78.622	71.365

Uitsplitsing reserve per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	2022		2023		2024		2025	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
2-2 Beheer en onderhoud: op orde en duurzaam	140	1.300	0	0	0	0	0	0
Totaal	140	1.300	0	0	0	0	0	0

Beklemmdheid reserve

Onderwerp	Saldo reserve 2022	Juridisch verplicht 2022	Bestuurlijk verplicht 2022	Niet verplicht 2022
Egalisatiereserve beheer & onderhoud	77.051	0	77.051	0
Totaal reserves	77.051	0	77.051	0

Toelichting

Onderwerp:	Egalisatiereserve beheer en onderhoud
Inhoud en doel	<p>De door PS vastgestelde Nota budgetbehoefte geeft een gemiddeld jaarbudget voor beheer en onderhoud. Door de toestandsafhankelijke aanpak van het onderhoud, waarbij het areaal op het economisch meest rendabele moment wordt onderhouden, ontstaan pieken en dalen in de jaarlijkse uitgaven. Bij het Kaderbesluit infrastructuur 2016 is besloten een egalisatiereserve te vormen om deze schommelingen op te vangen en voor de provinciale begroting een gelijkmatige lastenontwikkeling te presenteren. De egalisatiereserve beheer en onderhoud DBI is per 2016 ingesteld. Eens in de 4 jaar wordt de budgetbehoefte voor het dagelijks en planmatig beheer en onderhoud berekend. Dit is in 2020 weer herijkt.</p> <p>De looptijd is doorlopend, daarom is 9999 ingevuld.</p>
Functie	Egalisatie
Voeding	Programmaresultaat / programmabegroting
Besluitvorming/instellingsjaar	Begroting 2017
Looptijd	9999
Toelichting omtrekkingen	<p>De onttrekking in 2022 wordt € 1,3 mln hoger geraamd ten opzichte van de raming in de primaire begroting.</p> <p>Toelichting:</p> <ul style="list-style-type: none"> • € 0,9 mln N470 voor extra asfaltonderhoud. • € 0,4 mln Parallelstructuur A12 onderzoek thermisch gereinigde grond.
Toelichting toevoegingen	De toevoeging aan de reserve wordt € 0,14 mln hoger geraamd ten opzichte van de primaire begroting. De eindafrekening van de samenwerkingsovereenkomst Bereik! levert een eenmalig terug te ontvangen bedrag op van € 0,14 mln.
Toelichting beklemming	De middelen zijn bestuurlijk verplicht om het door PS vastgestelde kwaliteitsniveau voor het beheer en onderhoud te kunnen handhaven zoals is vastgesteld bij de Nota Kapitaalgoederen 2019. In 2023 zal een geactualiseerde Nota Kapitaalgoederen bestuurlijk ter besluitvorming aan PS worden voorgelegd waarbij deze egalisatiereserve tevens zal worden betrokken.
Toelichting omvang	Op 1 januari 2022 had de reserve een omvang van € 72,3 mln. Na vaststelling van de Voorjaarsnota is de omvang van de reserve € 71,1 mln. Ultimo 2022 bedraagt de omvang € 77,1 mln.

Erfgoedlijnen

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Ontrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
Erfgoedlijnen	100	0	100	0	0	0	0

Uitsplitsing reserve per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	2022		2023		2024		2025	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
4-3 Erfgoed, cultuur en toerisme	0	0	0	-14	0	0	0	0
- Algemene dekkingsmiddelen	0	14	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	14	0	-14	0	0	0	0

Beklemdheid reserve

Onderwerp	Saldo reserve 2022	Juridisch verplicht 2022	Bestuurlijk verplicht 2022	Niet verplicht 2022
Erfgoedlijnen	0	0	0	0
Totaal reserves	0	0	0	0

Toelichting

Onderwerp:	Erfgoedlijnen
Inhoud en doel	De reserve is bedoeld voor de uitvoering van het beleid van Erfgoedlijnen. De middelen worden ingezet voor subsidieverlening en de matchingsafspraken met betrekking tot het ruimtelijk beleid voor het erfgoed. Kenmerk van subsidieverleningen voor erfgoed is dat de markt een gedeelte van de gesubsidieerde activiteiten pas na het verleningsjaar kan uitvoeren. De gemoeide bedragen worden in het verleningsjaar zolang gestort in de reserve, en in het jaar van de activiteit weer aan de reserve onttrokken.
Functie	Egalisatie
Voeding	Programmabudget
Besluitvorming/instellingsjaar	2020
Looptijd	9999
Toelichting onttrekkingen	Geen onttrekkingen in de voorjaarsnota. De In de Begroting 2022 geraamde onttrekking (€ 86.000) blijft daarmee ongewijzigd. Dit betreft de (geschatte) lasten van de activiteiten die de markt in dit begrotingsjaar 2022 kan uitvoeren. Deze lasten worden in dit (uitgestelde) uitvoeringsjaar uit de reserve onttrokken.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting beklemming	In 2022 wordt de reserve opgeheven, gelet op de geringe omvang (zie de toelichting bij omvang).
Toelichting omvang	Kenmerk van subsidieverleningen voor erfgoed is dat de markt een gedeelte van de gesubsidieerde activiteiten pas na het verleningsjaar kan uitvoeren. Op basis van ervaringscijfers worden bij de begroting schattingen gemaakt van deze uitgestelde activiteiten. De gemoeide bedragen worden in het verleningsjaar zolang gestort in de reserve, en in het jaar van de activiteit weer aan de reserve onttrokken. De reservestand bevat dus altijd een overlooppost voor deze uitgestelde activiteiten. Gebleken is dat de omvang van de reserve dusdanig klein is dat deze in 2022 wordt opgeheven. De redenen zijn dat de toegekende subsidiebedragen lager uit vallen dan € 0,3 mln. Daarnaast is sprake van afbouw van de beschikbare middelen. In verband met de opheffing van deze reserve in 2022 wordt het eindsaldo ad € 14.000 onttrokken en toegevoegd aan het budget Erfgoedlijnen 2023.

Groene ambities

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
Groene ambities	47.284	4.001	21.008	30.276	20.621	16.029	11.336

Uitsplitsing reserve per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	2022		2023		2024		2025	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
5-1 Gezonde natuur	0	189	0	905	0	0	0	0
5-2 Toekomstbestendige landbouw	0	560	0	986	0	1.873	0	1.425
7-2 Gezonde en bewegingsvriendelijke leefomgeving	0	3.087	0	1.352	0	0	0	575
Totaal	0	3.836	0	3.243	0	1.873	0	2.000

Beklemdheid reserve

Onderwerp	Saldo reserve 2022	Juridisch verplicht 2022	Bestuurlijk verplicht 2022	Niet verplicht 2022
Groene ambities	30.276	7.957	20.287	2.032
Totaal reserves	30.276	7.957	20.287	2.032

Toelichting

Onderwerp:	Groene ambities
Inhoud en doel	Het onderdeel Groene ambities binnen programmareserve 1 is bestemd voor het provinciale aandeel in het Uitvoeringsprogramma Groen (UPG).
Functie	Spaar
Voeding	Programmabudget 50% en financiële ruimte 50%
Besluitvorming/instellingsjaar	Voorjaarsnota 2007
Looptijd	2038
Toelichting onttrekkingen	De onttrekking in 2022 wordt € 3,8 mln hoger geraamd ten opzichte van de raming in de primaire begroting. Het betreft: <ul style="list-style-type: none"> • € 3,2 mln doorgeschoven activiteiten en subsidies mbt sport en recreatie waardoor lasten naar 2022 en verder verschuiven, • € 0,9 mln looptijdwijzigingen van subsidies mbt landbouw waardoor lasten naar 2022 en verder verschuiven, • € 0,1 mln doorgeschoven subsidie mbt natuur waardoor lasten naar 2022 en verder verschuiven, • € -0,4 mln door eerder afronden van (gesubsidieerde) activiteiten of tegen lagere lasten wordt geen bijdrage aan de reserve onttrokken.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting beklemming	Het saldo van de reserve Groene Ambities is € 30,3 mln waarvan € 8 mln juridisch verplicht en € 20,3 mln bestuurlijk of programmatisch verplicht (meerjarig in de begroting opgenomen). Bestuurlijk/programmatisch verplicht: <ul style="list-style-type: none"> • Voor de inzet in de Wet Natuur is € 3,6 mln verplicht of in de meerjarenraming opgenomen. • Voor de aanpak van bodemdaling in het landelijk gebied is € 1 mln verplicht of in de meerjarenraming opgenomen. • Voor de inzet van POP3 maatregelen en de POP3 uitvoeringskosten is € 0,9 mln

	<p>verplicht of in de meerjarenraming opgenomen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor de maatregelen akker- en weidevogels is middels motie 725 in totaal € 6,4 mln toegekend. Aanvullend heeft PS bij Voorjaarsnota 2021 middelen beschikbaar gesteld. In totaal is voor € 0,9 mln verplicht of in de meerjarenraming opgenomen. • Voor de inzet van (provinciale) grond ten behoeve van weidevogelkerngebieden is in het Kader Besluit Groen '18 in totaal € 10 mln toegekend. Daarvan is € 2,4 mln verplicht of in de meerjarenraming opgenomen. • Voor het beheer van recreatiegebieden is € 1,4 mln in de meerjarenraming opgenomen. • Voor de inzet in het Faunabeheer en -beleid is in de meerjarenraming € 0,8 mln opgenomen of verplicht. • Voor stad-landverbindingen is € 1,2 mln in de meerjarenraming opgenomen. • Voor de afkoop van het beheer van recreatiegebieden is € 1 mln in de meerjarenraming opgenomen. • Voor voormalig Nota Ruimte verplichtingen is € 5 mln in de meerjarenraming opgenomen. • Voor diverse beleidsonderwerpen is € 2,1 mln verplicht of in de meerjarenraming opgenomen.
Toelichting omvang	De omvang van de reserve Groene ambities is ultimo 2022 € 30,3 mln.

InnovationQuarter

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Ontrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
InnovationQuarter	3.000	0	0	3.000	3.000	3.000	3.000

Uitsplitsing reserve per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.

Beklemdheid reserve

Onderwerp	Saldo reserve 2022	Juridisch verplicht 2022	Bestuurlijk verplicht 2022	Niet verplicht 2022
InnovationQuarter	3.000	0	3.000	0
Totaal reserves	3.000	0	3.000	0

Toelichting

Onderwerp:	InnovationQuarter
Inhoud en doel	<p>Voor de ambitie om innovatie in het bedrijfsleven te stimuleren in de provincie Zuid-Holland is het fonds InnovationQuarter (IQ) opgericht. De reserve InnovationQuarter is bedoeld ter afdekking van de risico's gerelateerd aan dit fonds. Zie voor verdere specifieke informatie ook de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheer (risico 6).</p> <p>Looptijd: De einddatum wordt definitief bepaald na de volstorting van het Participatiefonds, daarom is 9999 ingevuld.</p>
Functie	Buffer
Voeding	<p>Programmabudget: herallocatie middelen Economie van in totaal € 4,7 mln (2013 tot en met 2016). Dit deel is bij Jaarrekening 2020 opgenomen in een voorziening. Huidige voeding uit financiële ruimte (bij Voorjaarsnota € 3 mln).</p>
Besluitvorming/instellingsjaar	Voorjaarsnota 2013
Looptijd	9999

Toelichting onttrekkingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting beklemming	Bij Voorjaarsnota 2021 is € 3 mln tijdelijk aan de reserve toegevoegd. Deze € 3 mln is ter dekking van het risico op € 15 mln extra kapitaalstorting die nog gestort moet gaan worden en waarvan dus op dit moment nog niets is geïnvesteerd. Na investering zal deze € 3 mln worden overgeplaatst van de reserve IQ naar de voorziening IQ. Het bedrag is gezien de aard bestuurlijk beklemd.
Toelichting omvang	Bij Voorjaarsnota 2021 is deze reserve tijdelijk gevuld met € 3 mln. Deze € 3 mln is ter dekking van het risico op € 15 mln extra kapitaalstorting die nog gestort moet gaan worden en waarvan dus op dit moment nog niets is geïnvesteerd. Na investering zal deze € 3 mln worden overgeplaatst van de reserve IQ naar de voorziening IQ.

Interreg-cofinanciering EFRO

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
Interreg-cofinanciering EFRO	2.323	2.000	1.670	2.653	3.000	1.000	0

Uitsplitsing reserve per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.

Beklemdheid reserve

Onderwerp	Saldo reserve 2022	Juridisch verplicht 2022	Bestuurlijk verplicht 2022	Niet verplicht 2022
Interreg-cofinanciering EFRO	2.653	1.060	1.593	0
Totaal reserves	2.653	1.060	1.593	0

Toelichting

Onderwerp:	Interreg-cofinanciering EFRO
Inhoud en doel	De voor de Beleidsvisie en het Uitvoeringsprogramma Regionale Economie en Energie beschikbare middelen worden voor dit doel gereserveerd. Het betreft de provinciale cofinanciering van EFRO-projecten. Deze programmareserve zal voorzien in het kasritme van deze projecten.
Functie	Spaar
Voeding	Programma 3
Besluitvorming/instillingsjaar	Najaarsnota 2012
Looptijd	2022
Toelichting onttrekkingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting beklemming	Er is voor € 1,1 mln in de boekhouding vastgelegd aan juridische verplichtingen in 2023. De overige € 1,6 mln die in de reserve aanwezig is, is bestemd voor de verwachte subsidieverleningen die in de loop van 2022 zullen plaatsvinden; een deel van de activiteiten zullen subsidieontvangers uitvoeren in de jaren na het verleningsjaar. Daar zijn deze middelen voor bedoeld.
Toelichting omvang	Zie toelichting beklemdheid.

IODS

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Ontrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
IODS	5.450	0	32	5.419	2.419	2.419	2.419

Uitsplitsing reserve per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	2022		2023		2024		2025	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
5-1 Gezonde natuur	0	32	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	32	0	0	0	0	0	0

Beklemde reserve

Onderwerp	Saldo reserve 2022	Juridisch verplicht 2022	Bestuurlijk verplicht 2022	Niet verplicht 2022
IODS	5.419	207	5.212	0
Totaal reserves	5.419	207	5.212	0

Toelichting

Onderwerp:	IODS
Inhoud en doel	De integrale ontwikkeling Delft-Schiedam (IODS) hangt samen met de verlenging van de Rijksweg A4 in deze regio. De provincie heeft een rol in de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit in dit gebied, als de A4 verlengd wordt. De IODS-partners hebben afgesproken dat alle werkzaamheden gelijktijdig zullen aanvangen, in 2011. In de programmareserve zitten middelen voor de uitvoering van de versterking van de ruimtelijke kwaliteit die uit de programmareserve onttrokken worden.
Functie	Spaar
Voeding	Financiële ruimte
Besluitvorming/instellingsjaar	Jaarrekening 2004
Looptijd	2022
Toelichting onttrekkingen	De onttrekking in 2022 wordt € 0,03 mln hoger geraamd ten opzichte van de raming in de primaire begroting. Het betreft een onttrekking ter dekking voor lasten die gemaakt worden voor het project IODS.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting beklemming	De gehele reserve is juridisch / bestuurlijk verplicht om de afspraken, vormgegeven in het IODS-convenant, tussen Rijk, provincie Zuid-Holland, lokale overheden en verschillende maatschappelijke organisaties te dekken.
Toelichting omvang	De omvang van de reserve IODS is ultimo 2022 € 5,4 mln

Life Science & Health

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Ontrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
Life Science & Health	1.625	1.200	400	2.425	3.425	3.425	3.425

Uitsplitsing reserve per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	2022		2023		2024		2025	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
4-1 Innovatie: richting duurzaam en digitaal	0	200	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	200	0	0	0	0	0	0

Beklemdheid reserve

Onderwerp	Saldo reserve 2022	Juridisch verplicht 2022	Bestuurlijk verplicht 2022	Niet verplicht 2022
Life Science & Health	2.425	0	2.425	0
Totaal reserves	2.425	0	2.425	0

Toelichting

Onderwerp:	Life Science & Health
Inhoud en doel	Deze reserve dient als spaarreserve voor nog te concretiseren investeringsbeslissingen op het gebied van 'Life Science and Health' Looptijd is onbekend, daarom is 9999 ingevuld.
Functie	Spaar
Voeding	Financiële ruimte
Besluitvorming/instellingsjaar	Begroting 2018
Looptijd	9999
Toelichting omtrekkingen	Er wordt € 0,2 mln onttrokken in verband met de bestuurlijke ondersteuning van de Life Science sector in de regio (voornamelijk gevestigd op Leiden Bioscience park).
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting beklemding	De middelen in de reserve zijn nog niet beklemd, maar wel nadrukkelijk voorzien voor het betrokken onderwerp. De regionale sector Life Sciences & Health (LSH) is één van de economische topsectoren van Zuid-Holland, en behoort tot de top van de wereld op wetenschappelijk gebied en in ondernemerschap. De provincie ondersteunt de innovatie en ontwikkeling van de LSH-sector en heeft bijbehorende doelstellingen opgenomen in het Programma Zuid-Hollandse Economie (PZE). Binnen de sector is regeneratieve geneeskunde in Zuid-Holland een belangrijk speerpunt. De middelen in de reserve zijn bedoeld om de sector in de coalitieperiode (t/m 2023) doelgericht te ondersteunen.
Toelichting omvang	Zie toelichting beklemdheid.

Meerjarenplan bodem, ondergrond en grondwater

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
Meerjarenplan Bodem, ondergrond en grondwater	27.569	1.708	11.268	18.009	17.369	17.369	17.369

Uitsplitsing reserve per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	2022		2023		2024		2025	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
5-1 Gezonde natuur	87	0	0	0	0	0	0	0
7-1 Bevorderen en verbeteren milieukwaliteit en gezondheid	1.621	6.235	0	0	0	0	0	0
Totaal	1.708	6.235	0	0	0	0	0	0

Beklemdheid reserve

Onderwerp	Saldo reserve 2022	Juridisch verplicht 2022	Bestuurlijk verplicht 2022	Niet verplicht 2022
Meerjarenplan Bodem, ondergrond en grondwater	18.009	0	18.009	0
Totaal reserves	18.009	0	18.009	0

Toelichting

Onderwerp:	MJP Bodem, ondergrond en grondwater
Inhoud en doel	<p>Via het provinciefonds ontving de provincie een decentralisatieuitkering voor de uitvoering van het meerjaren werkprogramma bodem 2010-2014. Het werkprogramma was een uitwerking van het Bodemconvenant dat met Rijk en gemeenten in 2009 is overeengekomen. Met ingang van 2015 ontvangt de provincie, als decentralisatieuitkering via het provinciefonds, middelen voor uitvoering van het Convenant Bodem en Ondergrond 2015-2020 (op 17 maart 2015 door Rijk, VNG, IPO en UvW vastgesteld). Momenteel zijn het Rijk, IPO, VNG en UvW met elkaar in gesprek over de hoogte van decentralisatieuitkering voor de periode 2021-2030. De verwachting is dat de decentralisatieuitkering aan de provincie Zuid-Holland lager gaat uitvallen dan wat nu ontvangen wordt. Dit heeft te maken met het inwerking treden van de Omgevingswet per 1-1-2021. Door de Omgevingswet verschuift het bevoegd gezag bodem naar de gemeenten, behalve voor de gevallen die vallen onder het overgangsrecht en het grondwater.</p> <p>Met de programmareserve kunnen verschillen in het kasritme over de looptijd van het werkprogramma worden opgevangen. Kasritmeverschillen kunnen ontstaan door versnellingen of vertragingen in de uitvoering van projecten en door verschillen in de uitgaven voor het werkprogramma en het vaste kasritme van inkomsten uit de decentralisatieuitkering. Looptijd is doorlopend, daarom is 9999 ingevuld.</p> <p>Wordt bij Voorjaarsnota 2022:</p> <p>Via het provinciefonds ontving de provincie een decentralisatieuitkering voor de uitvoering van het meerjarenwerkprogramma bodem 2010-2014. Het werkprogramma was een uitwerking van het Bodemconvenant dat met Rijk en gemeenten in 2009 is overeengekomen. Met ingang van 2015 ontvangt de provincie, als decentralisatieuitkering via het provinciefonds, middelen voor uitvoering van het Convenant Bodem en Ondergrond 2015-2020 (op 17 maart 2015 door Rijk, VNG, IPO en UvW vastgesteld). Met de programmareserve kunnen verschillen in het kasritme over de looptijd van het werkprogramma worden opgevangen. Kasritmeverschillen kunnen ontstaan door versnellingen of vertragingen in de uitvoering van projecten en door verschillen in de uitgaven voor het werkprogramma en het vaste kasritme van inkomsten uit de financiële uitkering.</p>
Functie	Spaar
Voeding	Programmabudget
Besluitvorming/instillingsjaar	Voorjaarsnota 2011
Looptijd	9999

Toelichting onttrekkingen	<ul style="list-style-type: none"> • € 4,7 mln onttrekking voor Spoed & Nazorg (excl. PFAS uitgaven ad. € 0,2 mln voor SPUK). Deze bestaat voor € 3,4 mln uit geraamde bestedingen in 2022 en voor € 1,3 mln betrekking tot werkplannen 2021; • € 1,3 mln onttrekking voor het uitvoeringsprogramma Bodem in 2022; • € 0,2 mln onttrekking voor de begrotingssubsidie spoedlocatie Amaliastraat;
Toelichting toevoegingen	<ul style="list-style-type: none"> • € 1,6 mln toevoeging door vertraging bij de uitvoering van diverse projecten en dossiers kunnen om verschillende redenen in 2021, waaronder corona, vertraging oplopen door bijvoorbeeld wat gevonden wordt in de grond. Specifieke projecten zoals sanering en herontwikkeling van de locatie oude gasfabriek Oude Tonge loopt uit in de tijd in verband met lopende gesprekken over de (wijze van) financiering vanuit de provincie in dit project. Dit betreft beklemming vanuit het jaarrekeningresultaat 2021. • € 0,1 toevoeging door vertraging bij de uitvoering van Rhoonse stort. Dit betreft beklemming vanuit het jaarrekeningresultaat 2021.
Toelichting beklemming	<p>De provincie is op de grond van de Wet bodembescherming en de Waterwet bevoegd gezag voor respectievelijk bodem en grondwater. Dit houdt in dat de provincie in diverse gevallen als bevoegd gezag de kosten voor de sanering en de nazorg voor haar rekening moet nemen. Voor dit doel heeft de provincie de afgelopen decennia middelen ontvangen van het Rijk uit de Doel Uitkering Bodem (DUB). De ontvangen rijksmiddelen zijn alleen bestemd voor bodemsaneringen en nazorg. De uitwerking van deze afspraken is onder meer vastgelegd in het Convenant bodem en ondergrond 2016-2020 dat op 17 maart 2015 door het Rijk, de VNG, het IPO en het UvW is vastgesteld. Naast bovengenoemd convenant is de wijze van uitvoering van de wettelijk provinciale taak vastgelegd in de Wet bodembescherming, de Waterwet en de Circulair bodembescherming. Gezien de eerder genoemde redenen zoals overeenkomsten, Omgevingswet, werkvoorraad en de grote verlaging van de vergoeding vanuit het Rijk, is een (gedeeltelijke) vrijval van de reserve niet wenselijk. Bij het (gedeeltelijk) vrijvallen van de reserve zou het betekenen dat de lasten voor de uitvoering van de wettelijke taken gedekt worden vanuit de algemene reserve.</p> <p>De omvang van de reserve is voor een deel al specifiek bestemd voor projecten die nu bekend zijn welke vaak zijn vastgelegd in overeenkomsten met gemeenten, waterschappen en bedrijven. Onzekere factoren voor de komende jaren zijn de financiële effecten van de overheveling van de bevoegd gezag-taken naar gemeenten, de financiële effecten van de werkvoorraad spoed die na de inwerkingtreding van de Omgevingswet bij de provincie blijft en projecten waarvan de planning, omvang en benodigde acties nu nog niet helder zijn.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De provincie blijft onder de Omgevingswet verantwoordelijk voor: • Bodemsaneringen die vallen onder het overgangsrecht • Nazorglocaties die vallen onder het omgevingsrecht (soms eeuwigdurend), • Grondwaterverontreinigingen en saneringen • Nieuwe saneringen bij complexe bedrijven • Opkomende stoffen (p)ZZS (zeer zorgwekkende stoffen) inclusief PFAS <p>In bovengenoemd convenant is voor de periode 2016-2020 een totaalbedrag afgesproken wat de provincie ontvangt ter uitvoering van haar wettelijke taken. De provincie ontvangt waarschijnlijk voor de periode 2021-2030 ruim 60% minder vergoeding van het Rijk voor de uitvoering van haar wettelijke taken als bevoegd gezag onder de Omgevingswet. Dat is aanzienlijk minder dan wat we nodig hebben om aan onze verplichtingen te kunnen voldoen.</p> <p>Naast bovengenoemd convenant is de wijze van uitvoering van de wettelijk provinciale taak vastgelegd in de Wet bodembescherming, de Waterwet en de Circulair bodembescherming. Gezien de eerder genoemde redenen zoals overeenkomsten, Omgevingswet, werkvoorraad en de grote verlaging van de vergoeding vanuit het Rijk, is een (gedeeltelijke) vrijval van de reserve niet wenselijk. Bij het (gedeeltelijk) vrijvallen van de reserve zou het betekenen dat de lasten voor de uitvoering van de wettelijke taken gedekt worden vanuit de algemene reserve.</p>

Toelichting omvang	In de reserve zijn de middelen, ter grootte van € 18 mln, specifiek bestemd voor bodemsaneringen en nazorg waar de provincie bevoegd gezag voor is op grond van de Wet bodembescherming en de Waterwet. Dit houdt in dat de provincie in diverse gevallen als bevoegd gezag de kosten voor de sanering en de nazorg voor haar rekening moet nemen. Voor dit doel heeft de provincie de afgelopen decennia middelen ontvangen van het Rijk uit de Doel Uitkering Bodem (DUB). De ontvangen rijksmiddelen zijn alleen bestemd voor bodemsaneringen en nazorg. Momenteel zijn het Rijk, IPO, VNG en UvW met elkaar in gesprek over de hoogte en de vorm van de financiële uitkering ten behoeve van de uitvoering van de wettelijke taken die voortkomen uit de Wet Bodembescherming voor de periode 2022-2030.
--------------------	--

MIT MKB Innovatiestimulering topsectoren

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
MIT MKB Innovatiestimulering topsectoren	12.280	4.500	5.245	11.535	11.187	3.337	0

Uitsplitsing reserve per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	2022		2023		2024		2025	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
4-1 Innovatie: richting duurzaam en digitaal	0	120	0	275	0	0	0	-163
Totaal	0	120	0	275	0	0	0	-163

Beklemdheid reserve

Onderwerp	Saldo reserve 2022	Juridisch verplicht 2022	Bestuurlijk verplicht 2022	Niet verplicht 2022
MIT MKB Innovatiestimulering topsectoren	11.535	795	10.740	0
Totaal reserves	11.535	795	10.740	0

Toelichting

Onderwerp:	MIT MKB Innovatieregeling Topsectoren
Inhoud en doel	<p>In het Hoofdlijnenakkoord 2015-2019 is afgesproken dat er extra geïnvesteerd wordt in het domein Economie. Een van de onderdelen die in de nadere uitwerkingsfase hiervan naar voren zijn gekomen is innovatiestimulering van het mkb. Om dit geïdentificeerde onderdeel goed te kunnen aansturen, is een extra reserve noodzakelijk gebleken.</p> <p>Deze middelen worden ingezet voor subsidieverstrekking aan derden, waarbij die derden meer dan één jaar (het verleningsjaar) nodig zullen hebben voor uitvoering. Dat betekent dat de middelen die beschikbaar moeten zijn in het verleningsjaar, gedeeltelijk aan het einde van dat jaar opgespaard moeten worden in een reserve, om in de latere jaren onttrokken te worden zodra de activiteiten zijn uitgevoerd.</p>
Functie	Spaar
Voeding	Programmabudget
Besluitvorming/instellingsjaar	2016
Looptijd	2025
Toelichting onttrekkingen	Actualisering van de subsidielasten volgend uit de verleningsperioden 2018-2020, 2021 en 2022 leidt tot een kleine extra onttrekking in het jaar 2022 (€ 0,1 mln).

Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting beklemming	Het volledige saldo per eind 2022 ad € 11,5 mln wordt hier gekenschetst als verplicht. Het betreft de middelen die nodig zullen zijn om gesubsidieerde activiteiten te financieren die de markt pas na de verleningsjaren 2021 en 2022 uitvoert. Subsidieverleningen vanaf 2022 tot en met beoogd 2024 moeten bij opstelling van de voorjaarsnota 2022 nog gaan plaatsvinden (het plafond voor het jaar 2022 is al wel in de Begroting 2022 geaccordeerd). Dekking voor deze beoogde jaren komt gedeeltelijk uit de reserve voor de MIT-regeling. Daardoor moet het bijbehorende bedrag (circa € 7 mln eigen middelen van de provincie, naast inleg door het Rijk) worden beschouwd als bestuurlijk verplicht. Enkele uitgaven in 2023 hebben plaatsgevonden (€ 0,8 mln) en dit gedeelte is juridisch verplicht.
Toelichting omvang	Zie toelichting beklemmdheid.

Mobiliteit

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
Mobiliteit	126.466	1.148	14.770	112.843	108.525	97.120	83.932

Uitsplitsing reserve per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	2022		2023		2024		2025	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
2-1 Snel van A naar B	0	1.890	3.780	0	0	1.890	0	1.890
2-3 Veilig en duurzaam	0	3.160	0	550	0	550	0	550
Totaal	0	5.050	3.780	550	0	2.440	0	2.440

Beklemdheid reserve

Onderwerp	Saldo reserve 2022	Juridisch verplicht 2022	Bestuurlijk verplicht 2022	Niet verplicht 2022
Mobiliteit	112.843	112.843	0	0
Totaal reserves	112.843	112.843	0	0

Toelichting

Onderwerp:	Mobiliteit
Inhoud en doel	De provincie ontvangt jaarlijks via de provinciefondsuitkering middelen voor de openbaar vervoerconcessies, de stimulering en verduurzaming van mobiliteit en regionale infrastructurele projecten. Het jaarlijkse resultaat van de ontvangen bijdrage en de verantwoorde lasten wordt verrekend met de reserve.
Functie	Spaar
Voeding	Decentralisatie provinciefonds
Besluitvorming/instellingsjaar	Begroting 2016
Looptijd	2099

Toelichting onttrekkingen	Gedragsbeïnvloeding € 1,9 mln. Bij de voorjaarsnota 2022 heeft er een herverdeling plaatsgevonden van het budget voor gedragsbeïnvloeding in het openbaar vervoer, waardoor het jaarlijks beschikbare budget nu meer aansluit op de jaarlijks toegekende subsidie-bedragen. Project 20 waterstofbussen € 3,2 mln. Bij de voorjaarsnota 2022 is begroting geactualiseerd, waarbij rekening is gehouden met de oplevering van het waterstofkankstation en het opnemen van de waterstofbussen in de dienstregeling van de concessiehouder.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting beklemming	De beklemde middelen uit de OVP BDU zijn conform aanwijzingen van het ministerie van I&W overgegaan naar de beklemde middelen reserve Mobiliteit. Ze worden ingezet voor infrastructurele projecten die in het verleden in zogenaamde bestedingsplannen zijn toegekend en nieuwe regionale mobiliteitsprojecten, toegekend onder de SRM. Hiernaast is een deel beklemd voor verduurzaming OV, impuls kwaliteit OV, tarievenverlaging en aan de indexatieafspraken die gemaakt zijn in het Heerenveenakkoord.
Toelichting omvang	De omvang van de reserve ultimo 2022 bedraagt, na verwerking van de voorjaarsnota 2022 € 112,8 mln en neemt af naar € 98,5 mln ultimo 2025. Hierbij is rekening gehouden dat de inflatiecorrectie tot en met 2026 gedekt wordt uit de Reserve. Deze omvang is nodig, omdat voor Ambitie 2 sprake is van een gesloten systeem, waardoor het saldo van alle exploitatie lasten en -baten verrekend wordt met deze reserve.

NatuurNetwerk Nederland

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
NatuurNetwerk Nederland	70.868	1.367	18.717	53.519	29.843	19.620	12.389

Uitsplitsing reserve per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	2022		2023		2024		2025	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
5-1 Gezonde natuur	0	-6.970	0	7.030	0	30	0	13
Totaal	0	-6.970	0	7.030	0	30	0	13

Beklemde reserve

Onderwerp	Saldo reserve 2022	Juridisch verplicht 2022	Bestuurlijk verplicht 2022	Niet verplicht 2022
NatuurNetwerk Nederland	53.519	12.811	40.708	0
Totaal reserves	53.519	12.811	40.708	0

Toelichting

Onderwerp:	NatuurNetwerk Nederland
Inhoud en doel	De reserve wordt gebruikt om het fluctuerende kasritme op te vangen en wordt gevoerd door de provinciale middelen die in enig jaar niet worden uitgegeven maar wel benodigd zijn voor het programma op een later tijdstip. Door deze reserve in te stellen wordt vermenging met andere middelen, begrotingsdoelen voorkomen.
Functie	Egalisatie
Voeding	Uit de reserves Groene ambities en Decentralisatieakkoord Natuur

Besluitvorming/instellingsjaar	Najaarsnota 2018
Looptijd	2027
Toelichting onttrekkingen	De onttrekking in 2022 wordt € 7 mln lager geraamd ten opzichte van de raming in de primaire begroting. Het betreft voortschrijdend inzicht in mbt grondverwingen en inrichtingsmaatregelen die naar verwachting in 2023 plaats gaan vinden.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting beklemming	De middelen in de reserve NatuurNetwerk Nederland dienen beschikbaar te blijven voor de realisatie van het NatuurNetwerk Nederland zoals vastgelegd in het Decentralisatieakkoord Natuur. In het Kaderbesluit Groen 2018 (d.d. 15-05-2018) zijn de bijdragen uit Beschikbare middelen (gedecentraliseerde middelen, bestaande provinciale middelen) en uit Grond (verkoop en pacht) t/m 2027 begroot. De Beschikbare middelen (gedecentraliseerde middelen, bestaande provinciale middelen) worden gereserveerd in de reserve NatuurNetwerk Nederland.
Toelichting omvang	De omvang van de reserve NatuurNetwerk Nederland is € 53,5 mln. en loopt t/m 2027 af tot € 0,7 mln.

Ontwikkelingsperspectief Grevelingen en Volkerak-Zoom

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
Ontwikkelingsperspectief Grevelingen en Volkerak-Zoom	10.000	0	0	10.000	10.000	10.000	10.000

Uitsplitsing reserve per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.

Beklemdheid reserve

Onderwerp	Saldo reserve 2022	Juridisch verplicht 2022	Bestuurlijk verplicht 2022	Niet verplicht 2022
Ontwikkelingsperspectief Grevelingen en Volkerak-Zoom	10.000	0	10.000	0
Totaal reserves	10.000	0	10.000	0

Toelichting

Onderwerp:	Ontwikkelingsperspectief Grevelingen en Volkerak-Zoom
Inhoud en doel	De provincie is voornemens € 10 mln bij te dragen in het door het Rijk en de regio op te richten fonds waaruit het ontwikkelingsperspectief van de ontwerp-Rijksstructuurvisie Grevelingen / Volkerak-Zoommeer wordt gefinancierd. Het gaat daarbij om maatregelen voor herstel van het getij op de Grevelingen en verzilting van het Volkerak-Zoommeer. Dit komt ook de ecologie en economie in het gebied ten goede. Het bestuurlijke overleg hierover en de uitwerking (waaronder de financiering) is nog gaande.
Functie	Spaar
Voeding	Programmabudget
Besluitvorming/instellingsjaar	Najaarsnota 2015
Looptijd	2026
Toelichting onttrekkingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.

Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting beklemming	GS hebben op 3 maart 2015 ingestemd met een bestuursovereenkomst waarin PZH heeft toegezegd € 10 mln bij te dragen aan de maatregelen die nodig zijn voor herstel van beperkt getij op de Grevelingen en het terugbrengen van zout en beperkt getij op het Volkerak-Zoommeer. In de Begroting 2015 was een eenmalig budget van € 10 mln opgenomen voor de verbetering van de waterkwaliteit van Grevelingen en Volkerak-Zoommeer. Bij Najaarsnota 2015 is dit budget in programmareserve Ontwikkelingsperspectief Grevelingen en Volkerak-Zoommeer gestort.
Toelichting omvang	De omvang van de reserve Ontwikkelingsperspectief Grevelingen en Volkerak-Zoom is ultimo 2022 € 10 mln. Deze inzet van deze reserve is nog niet verwerkt in de meerjarenbegroting, omdat er nog geen projecten voorzien zijn die gedekt worden uit deze reserve.

Ontwikkelopgave natuur

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
Reserve Ontwikkelopgave natuur	71.531	7.584	14.481	64.634	53.162	46.508	44.739

Uitsplitsing reserve per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	2022		2023		2024		2025	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
5-1 Gezonde natuur	0	280	0	280	0	280	0	128
Totaal	0	280	0	280	0	280	0	128

Beklemdheid reserve

Onderwerp	Saldo reserve 2022	Juridisch verplicht 2022	Bestuurlijk verplicht 2022	Niet verplicht 2022
Reserve Ontwikkelopgave natuur	64.634	1.527	63.107	0
Totaal reserves	64.634	1.527	63.107	0

Toelichting

Onderwerp:	Ontwikkelopgave Natuur
Inhoud en doel	De opbrengsten van de verkopen van de gronden die de provincie heeft ontvangen van DLG/BBL worden gestort in de reserve Ontwikkelopgave Natuur. Met deze opbrengsten kunnen de aankoop en inrichting van NNN-gebieden worden gefinancierd. Door deze aparte reserve te maken kunnen de grondopbrengsten en de uitgaven ten laste van de grondopbrengsten gevolgd blijven worden. Voorheen zaten deze middelen in de OVP Ontwikkelopgave natuur, maar er is geen basis meer om de OVP te handhaven uit hoofde van het BBV (geen terugbetalingsverplichting). Daarom is het saldo van de OVP vrijgevallen bij Jaarrekening 2016 en gestort in de reserve Ontwikkelopgave Natuur.
Functie	Spaar
Voeding	Verkoopopbrengsten van Grond voor Grond gronden
Besluitvorming/instellingsjaar	Jaarrekening 2016
Looptijd	2027

Toelichting onttrekkingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting beklemming	Deze reserve bevat de middelen uit de voormalige OVP Ontwikkelopgave Natuur die bij Jaarrekening 2016 is vrijgevallen, alsmede de middelen die zijn gerealiseerd met de verkoop van gronden die de provincie heeft ontvangen van DLG/BBL in het kader van het Decentralisatieakkoord Natuur. Deze middelen moeten worden ingezet ten behoeve van de realisatie van het NatuurNetwerk Nederland. In het Kaderbesluit Groen 2018 (d.d. 15-05-2018) zijn de bijdragen uit Beschikbare middelen (gedecentraliseerde middelen, bestaande provinciale middelen) en uit Grond (verkoop en pacht) t/m 2027 begroot. De middelen uit Grond worden gereserveerd in de reserve Ontwikkelopgave Natuur.
Toelichting omvang	De omvang van de reserve Ontwikkelopgave Natuur is € 71,5 mln en loopt t/m 2029 af tot € 42,6 mln.

Overcommitting OP-West

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
Overcommitting OP-West	3.300	0	0	3.300	3.300	3.300	3.300

Uitsplitsing reserve per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.

Beklemdheid reserve

Onderwerp	Saldo reserve 2022	Juridisch verplicht 2022	Bestuurlijk verplicht 2022	Niet verplicht 2022
Overcommitting OP-West	3.300	0	3.300	0
Totaal reserves	3.300	0	3.300	0

Toelichting

Onderwerp:	Overcommitting OP-West
Inhoud en doel	Het betreft geen spaarreserve maar een risicoreserve. Het risico is dat overtekend wordt boven het quotum dat de EU periodiek ter beschikking stelt aan de regio, voor de bedoelde aandachtsgebieden. Overtekening kan inhouden dat meer subsidiedossiers worden geaccordeerd dan het beschikbare quotum dat dient ter dekking. Dit ligt niet voor de hand, maar het kan niet worden uitgesloten. Het meerdere wordt gedekt via deze risicoreserve.
Functie	Buffer
Voeding	Programmabudget
Besluitvorming/instellingsjaar	Voorjaarsnota 2012
Looptijd	2027
Toelichting onttrekkingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting beklemming	De middelen worden gezien de aard van de reserve gekenschetst als bestuurlijk beklemd. Het betreft het risico op overtekening van de betrokken subsidieregeling die valt onder het programma Kansen voor West II. Afrekening met de EU volgt in de aankomende jaren.
Toelichting omvang	Zie toelichting beklemdheid.

Project duurzame ontwikkeling Zuidplaspolder

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
Project duurzame ontwikkeling Zuidplaspolder	9.199	0	420	8.779	7.373	122	122

Uitsplitsing reserve per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	2022		2023		2024		2025	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
5-3 Leven met water	0	-240	0	0	0	240	0	0
Totaal	0	-240	0	0	0	240	0	0

Beklemdheid reserve

Onderwerp	Saldo reserve 2022	Juridisch verplicht 2022	Bestuurlijk verplicht 2022	Niet verplicht 2022
Project duurzame ontwikkeling Zuidplaspolder	8.779	0	8.779	0
Totaal reserves	8.779	0	8.779	0

Toelichting

Onderwerp:	Project duurzame ontwikkeling Zuidplaspolder
Inhoud en doel	Betreft de inzet van de Nota Ruimte middelen voor het Project duurzame ontwikkeling Zuidplaspolder. Op basis van de geactualiseerde planning voor de uitvoering van dit project worden in 2024 de laatste middelen uit de reserve ingezet.
Functie	Spaar
Voeding	De bestemmingsreserve wordt gevoed door het restant van de aan het ROZ toegekende Nota Ruimte middelen en de aan de provincie gedecentraliseerde middelen naar aanleiding van de Nota Ruimte.
Besluitvorming/instellingsjaar	Voorjaarsnota 2014
Looptijd	2024
Toelichting onttrekkingen	De onttrekking is als gevolg van de aanpassing kasritme Nota Ruimte middelen, waaronder voor de Groene Waterparel en het Restveengebied.
Toelichting toevoegingen	De toevoeging heeft betrekking op onbestede middelen in 2021, die terugvloeiën naar de reserve. Dit is bedoeld ter behoud van de middelen voor de projecten Groene Waterparel en Restveengebied.
Toelichting beklemming	Het restant van de door het Rijk definitief vastgestelde bijdrage op basis van de business case voor de duurzame ontwikkeling van de Zuidplaspolder en de restantmiddelen na opheffing van de GR ROZ zijn in 2014 aan de provincie overgedragen. De middelen in deze reserve moeten worden ingezet voor de verdere ontwikkeling van de Zuidplaspolder in de vorm van diverse projecten. Eind 2014 zijn middelen overgedragen vanuit de GR ROZ naar de provincie met de afspraak dat Provinciale Staten verklaart de subsidietaak over te nemen van de ROZ mits daar geen financiële risico's aan verbonden zijn. De middelen in de reserve zijn bestemd voor duurzame gebiedsontwikkeling van de Zuidplaspolder. Bij vrijval van deze middelen kunnen lopende projecten niet gedekt worden en kan geen uitvoering gegeven worden aan de gemaakte afspraken bij opheffen van de GR ROZ en overnemen van de subsidietaak voor de duurzame gebiedsontwikkeling van de Zuidplaspolder.

Toelichting omvang	In 2014 is de GR ROZ opgeheven en zijn de restant Nota Ruimte middelen overgedragen aan de provincie. Deze middelen zijn bestemd voor duurzame gebiedsontwikkeling van de Zuidplaspolder. Vanuit deze middelen wordt het projecten Groene Waterparel en de ontwikkeling van het Restveengebied bekostigd. Juli 2021 is de provincie een bestuurlijke overeenkomst aangegaan met, onder andere, de gemeente Zuidplas en de Grondbank over de ontwikkeling van het Middengebied binnen de Zuidplaspolder. In deze bestuurlijke overeenkomst zijn afspraken gemaakt voor het inzetten van de nog niet belegde middelen binnen de Nota Ruimte middelen in kader van duurzame gebiedsontwikkeling in het Middengebied. De huidige omvang van de reserve is € 8,8 mln.
--------------------	--

Regionale gebiedsgerichte economische projecten

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
Regionale gebiedsgerichte projecten	1.615	0	1.379	236	198	198	198

Uitsplitsing reserve per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.

Beklemdheid reserve

Onderwerp	Saldo reserve 2022	Juridisch verplicht 2022	Bestuurlijk verplicht 2022	Niet verplicht 2022
Regionale gebiedsgerichte projecten	236	38	0	198
Totaal reserves	236	38	0	198

Toelichting

Onderwerp:	Regionale gebiedsgerichte economische projecten
Inhoud en doel	Deze reserve bevat middelen die apart worden gehouden voor regionale gebiedsgerichte projecten. Omdat de projecten elk vakgebied van de provincie moeten kunnen omvatten, is het karakter algemeen. In de loop van 2017 is een totaalbedrag van € 7 mln hiervoor vrijgemaakt en in deze reserve gestort. Eveneens in de loop van 2017 zijn plannen geconcretiseerd, voor € 6,1 mln. De cijfermatige gevolgen ervan zijn verwerkt en leiden tot een onttrekking uit de reserve in de jaren 2017-2019. Het initiatief voor dit onderwerp hangt sterk samen met de Impulslijst van € 48 mln, initiatief nummer 8; € 5 mln van de € 7 mln is hieruit afkomstig; € 2 mln was al eerder geadresseerd.
Functie	Egalisatie
Voeding	Financiële ruimte
Besluitvorming/instellingsjaar	Voorjaarsnota 2016 (amendement 524)
Looptijd	2032
Toelichting onttrekkingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting beklemming	De beklemdede middelen betreffen voornamelijk de dossiers regionale gebiedsgerichte ontwikkeling Leerpark Drechtsteden, AGW (Alphen Gouda Woerden) en de 'Kaasexperience'. De middelen zijn toegezegd en aan de betrokken partijen als subsidie verleend.
Toelichting omvang	Zie toelichting beklemdheid.

Regionale netwerken in Zuid-Holland (RNIZ)

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
Regionale netwerken in Zuid-Holland (RNIZ)	2.891	1.500	1.168	3.223	3.663	2.163	1.113

Uitsplitsing reserve per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	2022		2023		2024		2025	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
4-1 Innovatie: richting duurzaam en digitaal	0	100	0	-100	0	0	0	0
Totaal	0	100	0	-100	0	0	0	0

Beklemdheid reserve

Onderwerp	Saldo reserve 2022	Juridisch verplicht 2022	Bestuurlijk verplicht 2022	Niet verplicht 2022
Regionale netwerken in Zuid-Holland (RNIZ)	3.223	710	2.513	0
Totaal reserves	3.223	710	2.513	0

Toelichting

Onderwerp:	Regionale netwerken in Zuid-Holland (RNIZ)
Inhoud en doel	Doel is om samenwerkingsverbanden te ondersteunen tussen de publieke en private partijen met groeipotentie, in specifieke sectoren van de economie. Er is door huidig college budget beschikbaar gesteld voor dit onderwerp t/m 2023. Gezien ervaringscijfers uit het recente verleden is het de verwachting dat subsidieontvangers hun activiteiten nog tot en met 2025 uitvoeren.
Functie	Spaar
Voeding	Programmabudget
Besluitvorming/instellingsjaar	2015
Looptijd	2025
Toelichting onttrekkingen	Er wordt op grond van de meest recente subsidieverleningen licht bijgesteld en daarom € 0,1 mln extra aan de reserve onttrokken.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting beklemming	De subsidieregeling voor RNT (Regionale Netwerken Topsectoren) is enkele jaren geleden overgegaan in de vergelijkbare subsidieregeling RNIZ (Regionale Netwerken in Zuid-Holland). De reservestand per eind 2022 is volledig verplicht. Het betreft verplichtingen die in 2023 en verder zullen worden verantwoord, en voortvloeiën uit subsidieverleningsjaren 2020, 2021 en 2022; uitvoering van gesubsidieerde activiteiten vindt gefaseerd plaats.
Toelichting omvang	Zie toelichting beklemdheid.

Reserve Nazorg stortplaatsen

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
Reserve Nazorg stortplaatsen	5.450	0	0	5.450	5.450	5.450	5.450

Uitsplitsing reserve per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.

Beklemmdheid reserve

Onderwerp	Saldo reserve 2022	Juridisch verplicht 2022	Bestuurlijk verplicht 2022	Niet verplicht 2022
Reserve Nazorg stortplaatsen	5.450	0	0	5.450
Totaal reserves	5.450	0	0	5.450

Toelichting

Onderwerp:	Nazorg stortplaatsen
Inhoud en doel	<p>Deze reserve heeft een relatie met de voorziening nazorg stortplaatsen. In de recent uitgevoerde ALM-studie (begin 2018) worden verschillende beleggingsmixen in verschillende scenario's doorgerekend. Mede aan de hand van deze studie worden in de nabije toekomst besluiten genomen over de te volgen beleggingsmix.</p> <p>Daaropvolgend is het beleggingsstatuut aangepast om vervolgens de gekozen mix uit te voeren. Dit resulteerde in een besluit tot aanpassing van de rekenrente dat tot uiting kwam in de tarieventabel bij de Verordening nazorgheffing eind 2018. Op basis van de ALM-studie is de rekenrente gaan stijgen. Op basis hiervan werd de voorziening Nazorg Stortplaatsen verlaagd met € 5,7 mln. Aangezien er nog geen besluit is genomen en nog diverse onzekerheden spelen wordt voorgesteld de middelen ad € 5,7 mln beschikbaar te houden voor dit doel en deze onder te brengen in een bestemmingsreserve 'Nazorg Stortplaatsen'.</p> <p>Wordt bij Voorjaarsnota 2022:</p> <p>Deze reserve dient om eventuele toekomstige tekorten in het Fonds Nazorg gesloten stortplaatsen te dekken. Deze tekorten kunnen ontstaan door een verlaging van de rekenrente, tegenvallende beleggingsresultaten of onverwachte onderhoudskosten. Het huidige tekort is gedekt middels de voorziening Nazorg stortplaatsen, waarvan de bijstelling jaarlijks bij de jaarrekening plaatsvindt. Deze reserve dekt de jaarlijkse bijstelling.</p>
Functie	Buffer
Voeding	Voorziening nazorg stortplaatsen
Besluitvorming/instellingsjaar	Jaarrekening 2017
Looptijd	2023
Toelichting onttrekkingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting beklemming	Zie doel en inhoud van de reserve.

Toelichting omvang	In IPO verband is een onderzoek bezig naar het hanteren van een landelijke rekenrente. In de huidige situatie heeft elke provincie een eigen rekenrente bepaald. De provincie Zuid-Holland hanteert een rekenrente van 4,55%. Naar verwachting zal in 2025/2026 naast de mogelijkheid tot een landelijk rekenrente ook de hoogte van deze rekenrente bekend worden. Het is aannemelijk dat deze rekenrente lager uitvalt dan de huidige gehanteerde rekenrente van 4,55%. Een lagere rekenrente leidt tot een tekort in de doelvermogens van de gesloten stortplaatsen van het Fonds Nazorg. De reserve Nazorg stortplaatsen dient ter dekking van dit toekomstig tekort. Er zijn teveel onzekerheden om tot een redelijke schatting te komen, de onzekerheden zijn met name het jaar van invoering van de landelijke rekenrente en de hoogte van landelijke rekenrente. Momenteel wordt onderzocht hoe de provincie omgaat met het risico en de omvang hierbij. Deze bufferreserve blijft voorlopig bestaan om een gedeelte van het risico-omvang te dekken. Het restant wordt opgevangen binnen het weerstandvermogen. De risico-omvang is gebaseerd op van een renteverlaging van 1%, wat leidt tot een rekenrente van 3,5%. Financiële omvang van dit risico, rekening houdend met het kans op voordoen van 25-50%, is in totaal € 7,7 mln.
--------------------	---

Restauratie & Herbestemming Monumenten

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Ontrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
Restauratie & herbestemming monumenten	3.262	1.038	2.605	1.695	792	607	507

Uitsplitsing reserve per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	2022		2023		2024		2025	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
4-3 Erfgoed, cultuur en toerisme	575	89	0	470	0	15	0	0
Totaal	575	89	0	470	0	15	0	0

Beklemdheid reserve

Onderwerp	Saldo reserve 2022	Juridisch verplicht 2022	Bestuurlijk verplicht 2022	Niet verplicht 2022
Restauratie & herbestemming monumenten	1.695	1.695	0	0
Totaal reserves	1.695	1.695	0	0

Toelichting

Onderwerp:	Restauratie & Herbestemming Monumenten
Inhoud en doel	De reserve is bedoeld voor de uitvoering door de provincie van het (gedecentraliseerde) restauratiebeleid en herbestemming van (rijks)monumenten. De middelen worden ingezet voor subsidieverlening en de matchingsafspraken met betrekking tot het ruimtelijk beleid voor het erfgoed. Wegens het meerjarige karakter van de subsidies loopt het uitgavenpatroon niet synchroon met het vaste kasritme van de decentralisatieuitkering en de bijbehorende provinciale middelen. De gemoeide bedragen worden in het verleningsjaar zolang gestort in de reserve, en in het jaar van de activiteit weer aan de reserve onttrokken. Looptijd is onbepaald, daarom is 9999 ingevuld.
Functie	Egalisatie
Voeding	Programmabudget

Besluitvorming/instellingsjaar	Voorjaarsnota 2012
Looptijd	9999
Toelichting onttrekkingen	In de voorjaarsnota 2022 wordt de onttrekking gering verhoogd met € 0,1 mln, waarna deze in 2022 € 2,6 mln bedraagt. Dit betreft de in de Begroting 2022 geraamde lasten van de activiteiten die de markt pas na het verleningsjaar kan uitvoeren. Deze lasten worden in het uitgestelde uitvoeringsjaar uit de reserve onttrokken.
Toelichting toevoegingen	De gewijzigde fasering van de uitgaven voor restauraties en herbestemming is verwerkt door een mutatie in de storting aan de reserve. De fasering leidt in de voorjaarsnota tot een storting van € 0,6 mln. Daarmee bedraagt de storting 2022 in totaal € 1 mln. Het betreft subsidies die al eerder verleend zijn maar voor een deel uitvoering kennen in 2022 en verder. In de najaarsnota kan worden geraamd welk deel van de activiteiten betrekking heeft op de jaren 2022 en 2023.
Toelichting beklemming	De stand van de reserve wordt vrijwel volledig onderbouwd door de optelling van (geschatte) uitgestelde activiteiten bij subsidieontvangers. De activiteiten vinden plaats in 2022 of later. De stand van de reserve is vrijwel volledig juridisch verplicht.
Toelichting omvang	Kenmerk van subsidieverleningen voor restauraties is dat de markt een gedeelte van de gesubsidieerde activiteiten pas na het verleningsjaar kan uitvoeren. Op basis van ervaringscijfers worden bij de begroting schattingen gemaakt van deze uitgestelde activiteiten. De gemoeide bedragen worden in het verleningsjaar zolang gestort in de reserve, en in het jaar van de activiteit weer aan de reserve onttrokken. De reservestand bevat dus altijd een overlooppost voor deze uitgestelde activiteiten.

Risicoreserve Energiefonds

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
Risicoreservering Energiefonds	4.067	0	0	4.067	4.067	4.067	4.067

Uitsplitsing reserve per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.

Beklemdheid reserve

Onderwerp	Saldo reserve 2022	Juridisch verplicht 2022	Bestuurlijk verplicht 2022	Niet verplicht 2022
Risicoreservering Energiefonds	4.067	0	4.067	0
Totaal reserves	4.067	0	4.067	0

Toelichting

Onderwerp:	Risicoreserve Energiefonds
Inhoud en doel	In het Hoofdlijnenakkoord 2015-2019 is de ambitie opgenomen om de energie/warmtetransitie te realiseren in de provincie Zuid-Holland. Hiertoe zijn twee fondsen opgericht, namelijk EnergiQ en het Warmteparticipatiefonds, onder de Houdstermaatschappij Zuid-Holland, en heeft de provincie een aandeel genomen in het Warmtebedrijf Rotterdam. Daarnaast zijn er bestuurlijke afspraken gemaakt met externe partijen met als doel de warmtelevering Leidse Regio te verduurzamen. De risicoreserve Energiefonds is bedoeld ter afdekking van de risico's gerelateerd aan deze provinciale opgave. Zie voor verdere specifieke informatie ook de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing (risico #10).
Functie	Buffer
Voeding	Financiële ruimte

Besluitvorming/instellingsjaar	2016
Looptijd	9999
Toelichting onttrekkingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting beklemming	Het restant van de risicoreserve dient ter afdekking van de risico's gerelateerd aan de fondsen, WPF en Energiq, die vallen onder de Houdstermaatschappij Zuid-Holland.
Toelichting omvang	Het saldo ultimo 2022 bedraagt € 4,1 mln en dient ter afdekking van de risico's gerelateerd aan de fondsen, WPF en Energiq, die vallen onder de Houdstermaatschappij Zuid-Holland.

Risicoreserve Revolverend Verenfonds

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
Risicoreserve Revolverend Verenfonds	5.000	0	0	5.000	5.000	5.000	5.000

Uitsplitsing reserve per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.

Beklemdheid reserve

Onderwerp	Saldo reserve 2022	Juridisch verplicht 2022	Bestuurlijk verplicht 2022	Niet verplicht 2022
Risicoreserve Revolverend Verenfonds	5.000	0	0	0
Totaal reserves	5.000	0	0	0

Toelichting

Onderwerp:	Risicoreserve Revolverend Verenfonds
Inhoud en doel	Doelstelling van het fonds is om in de provincie veerverbindingen voor forensen en scholieren in stand te houden die voldoen aan het maatschappelijk gewenste kwaliteitsniveau. Beoogd wordt onder meer om de verduurzaming van de veerponten te stimuleren via vernieuwing en renovatie. Daarvoor is, conform het Hoofdlijnenakkoord 2015-2019, een revolverend verenfonds opgezet voor vernieuwing en groot onderhoud ter grootte van € 12 mln (waarvoor een risicoreserve van € 5 mln wordt opgebouwd). Via het fonds kunnen veerexploitanten hiervoor een lening krijgen van de provincie. De reserve heeft de functie van risicoreserve.
Functie	Buffer
Voeding	Financiële ruimte
Besluitvorming/instellingsjaar	Begroting 2016
Looptijd	2036
Toelichting onttrekkingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting beklemming	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting omvang	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.

Risicoreserve Waste to Chemistry

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Ontrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
Risicoreserve Waste to Chemistry	3.000	0	3.000	0	0	0	0

Uitsplitsing reserve per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	2022		2023		2024		2025	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
- Algemene dekkingsmiddelen	0	3.000	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	3.000	0	0	0	0	0	0

Beklemdheid reserve

Onderwerp	Saldo reserve 2022	Juridisch verplicht 2022	Bestuurlijk verplicht 2022	Niet verplicht 2022
Risicoreserve Waste to Chemistry	0	0	0	0
Totaal reserves	0	0	0	0

Toelichting

Onderwerp:	Risicoreserve Waste to Chemistry
Inhoud en doel	Eén van de punten uit versterking van de economie in Zuid-Holland (onderdeel van het Hoofdlijnenakkoord 2016-2019) is extra aandacht voor het chemiecluster in de haven van Rotterdam. Om de risico's van de lening van circa € 7,5 mln die aan dit cluster wordt verstrekt goed in te dekken, is het noodzakelijk om een separate risicoreserve voor dit chemiecluster te maken.
Functie	Buffer
Voeding	Algemene middelen
Besluitvorming/instellingsjaar	Voorjaarsnota 2018
Looptijd	9999
Toelichting onttrekkingen	De € 3 mln die in deze reserve werd bewaard als risicodekking van het niet volledig terugbetalen van de lening aan het betrokken consortium valt vrij naar de algemene middelen van de provincie. De lening is niet verstrekt en komt te vervallen. In de voorjaarsnota 2022 worden deze middelen nu voor hetzelfde beleidsdoel ingezet: de transitie in de haven van Rotterdam). Dit gebeurt als provinciale cofinanciering op Kansen voor West III middelen die in 2024 en 2025 zullen worden ingezet. Voor beide jaren wordt € 1,5 mln geraamd.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting beklemming	De eindstand 2022 na vrijval van de bewaarde € 3 mln is nihil. Bij Voorjaarsnota 2022 vloeit € 3 mln uit de risicoreserve voor Waste to chemicals terug naar de algemene reserve. Deze risicoreserve komt daardoor te vervallen.
Toelichting omvang	Bij Voorjaarsnota 2022 vloeit € 3 mln uit de risicoreserve voor Waste to chemicals terug naar de algemene reserve. Deze risicoreserve komt dfaardoor te vervallen. De betrokken lening is niet verstrekt waardoor ook de risicodekking is komen te vervallen. In de voorjaarsnota 2022 worden deze middelen nu voor hetzelfde beleidsdoel ingezet: de transitie in de haven van Rotterdam). Dit gebeurt als provinciale cofinanciering op Kansen voor West III middelen die in 2024 en 2025 zullen worden ingezet. Voor beide jaren wordt € 1,5 mln geraamd.

Risicoreservering Grevelingen

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
Risicoreservering Grevelingen	5.000	0	0	5.000	5.000	5.000	5.000

Uitsplitsing reserve per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.

Beklemdheid reserve

Onderwerp	Saldo reserve 2022	Juridisch verplicht 2022	Bestuurlijk verplicht 2022	Niet verplicht 2022
Risicoreservering Grevelingen	5.000	0	5.000	0
Totaal reserves	5.000	0	5.000	0

Toelichting

Onderwerp:	Risicoreservering Grevelingen
Inhoud en doel	Dekking van mitigerende maatregelen voor natuur en recreatie die nodig zijn bij het terugbrengen van getij op de Grevelingen.
Functie	Buffer
Voeding	Uit de reserve Groene ambities
Besluitvorming/instellingsjaar	Najaarsnota 2018
Looptijd	2025
Toelichting onttrekkingen	Geen bijstellingen
Toelichting toevoegingen	Geen bijstellingen
Toelichting beklemming	Met besluit PZH-2016-569526275 hebben GS op 1 oktober 2016, in de aanloop naar de Tweede Kamer behandeling, ingestemd met "het uitspreken van een bereidheid om indien nodig op zoek te gaan naar een extra provinciale bijdrage van € 5 mln, als dekking van mitigerende maatregelen voor natuur en recreatie die nodig zijn bij het terugbrengen van getij op de Grevelingen". Omdat er nog onzekerheid bestaat over de voortgang van het project en noodzaak van een extra provinciale bijdrage is bij najaarsnota 2018 een risicoreserve van € 5 mln gevormd.
Toelichting omvang	De omvang van de reserve Risicoreservering Grevelingen is per 31-12-2021 € 5 mln. Deze inzet van deze reserve is nog niet verwerkt in de meerjarenbegroting, omdat er nog geen projecten voorzien zijn die gedekt worden uit deze reserve.

UPG 40

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
Reserve UPG 40	2.924	0	1.215	1.708	1.508	1.508	1.508

Uitsplitsing reserve per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	2022		2023		2024		2025	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
5-2 Toekomstbestendige landbouw	0	122	0	126	0	0	0	0
Totaal	0	122	0	126	0	0	0	0

Beklemdheid reserve

Onderwerp	Saldo reserve 2022	Juridisch verplicht 2022	Bestuurlijk verplicht 2022	Niet verplicht 2022
Reserve UPG 40	1.708	656	1.052	0
Totaal reserves	1.708	656	1.052	0

Toelichting

Onderwerp:	UPG 40
Inhoud en doel	Met het Hoofdlijnenakkoord 2015-2019 is € 40 mln extra toegekend aan het Uitvoeringsprogramma Groen (UPG). De provinciale middelen zijn in de jaren 2016-2019 op de begroting beschikbaar gesteld voor het UPG. De UPG € 40 mln middelen die in een jaar niet worden besteed, wordt op jaareinde aan deze Reserve UPG 40 Hoofdlijnenakkoord toegevoegd. De middelen blijven daarmee ter beschikking voor het UPG voor de jaren daarna. De reserve maakt het mogelijk om de € 40 mln te kunnen monitoren. Deze middelen worden ingezet voor de Landschapstafels, Groenparticipatie en POP3.
Functie	Spaar
Voeding	Financiële ruimte (€ 40 mln UPG Hoofdlijnenakkoord 2015-2019)
Besluitvorming/instillingsjaar	Jaarrekening 2016
Looptijd	2023
Toelichting onttrekkingen	De onttrekking in 2022 wordt € 0,1 mln hoger geraamd ten opzichte van de raming in de primaire begroting. Het betreft voortschrijdend inzicht in de lasten van (gesubsidieerde) activiteiten
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden
Toelichting beklemming	Het volledige saldo van de reserve UPG40 is beklemd. Met het Hoofdlijnenakkoord 2015-2019 is € 40 mln extra toegekend aan het Uitvoeringsprogramma Groen (UPG). Deze middelen worden ingezet voor de Landschapstafels (€ 20 mln) waarbij de provinciale bijdrage is vastgelegd in de Meerjarenprogrammering Groen 2016-2019. Daarnaast worden de middelen ingezet voor Groenparticipatie (€ 5 mln). Het resterende deel (€ 15 mln) dient voornamelijk te worden ingezet ter dekking van de uitgaven van POP3 waarbij de provincie zich samen met de andere provincies heeft gecommitteerd om EU-subsidies, beschikbaar gesteld voor de landbouw, middels verplichte cofinanciering aan te vullen.
Toelichting omvang	Ultimo 2022 is de omvang van de reserve UPG 40 € 1,7 mln. en loopt af tot € 1,5 mln in 2023.

Versterking economie

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
Versterking economie	23.251	3.330	10.410	16.171	6.222	3.409	2.430

Uitsplitsing reserve per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	2022		2023		2024		2025	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
4-1 Innovatie: richting duurzaam en digitaal	430	-1.890	0	1.805	0	335	0	0
4-2 Creëren van een rijk vestigingsklimaat	0	-1.380	0	2.400	0	-970	0	-50
Totaal	430	-3.270	0	4.205	0	-635	0	-50

Beklemmdheid reserve

Onderwerp	Saldo reserve 2022	Juridisch verplicht 2022	Bestuurlijk verplicht 2022	Niet verplicht 2022
Versterking economie	16.171	1.886	14.285	0
Totaal reserves	16.171	1.886	14.285	0

Toelichting

Onderwerp:	Versterking economie
Inhoud en doel	<p>In het Hoofdlijnenakkoord 2015-2019 is afgesproken dat er extra geïnvesteerd wordt in het domein Economie. In de nadere uitwerkingsfase hiervan is een aantal afzonderlijke grote onderwerpen gedefinieerd, en daarnaast een cluster initiatieven waarvan de uitwerking pas in een tweede fase aan de orde is. Om de middelen die voor dit laatste onderdeel worden vrijgemaakt goed te kunnen monitoren is een extra reserve noodzakelijk.</p> <p>Voorzien wordt dat deze middelen worden ingezet voor subsidieverstrekking aan derden, waarbij die derden meer dan één jaar (het verleningsjaar) nodig zullen hebben voor uitvoering. Dat betekent dat de middelen die beschikbaar moeten zijn in het verleningsjaar, gedeeltelijk aan het einde van dat jaar opgespaard moeten worden in een reserve, om in de latere jaren onttrokken te worden zodra de activiteiten zijn uitgevoerd.</p> <p>In de Voorjaarsnota 2017 zijn de investeringsimpuls verwerkt en toegelicht. In totaal is in 2017 € 22,5 mln in de reserve Versterking economie gestort. Het betreft onder meer Transitiecampus, Investeren in vernieuwing, Glastuinbouw Westland en Waste2chemicals (Chemiecluster Rotterdamse Haven). De uitvoering vindt plaats vanaf 2018.</p>
Functie	Spaar
Voeding	Programmabudget
Besluitvorming/instellingsjaar	2016
Looptijd	9999
Toelichting onttrekkingen	<p>Enkele onttrekkingen die voorzien waren in het jaar 2022, worden als gevolg van nadere fasering verplaatst naar 2023 en verder. Het betreft middelen voor de bedrijfsverplaatsing van partij 'Dolderman' in Drechtsteden (€ 0,5 mln), subsidieverleningen Human Capital (€ 1,4 mln), Aerospace in verband met de fasering van de bouw van het campusgebouw (€ 0,5 mln), Greenports in verband met de fasering van het innovatieprogramma Agritech (€ 0,4 mln), het Accez-programma (€ 0,5 mln) en EDIH bij Digitalisering (€ 0,5 mln). Voor Duurzaamheid op bedrijventerreinen wordt juist versneld en meer onttrokken in het jaar 2021 (€ 0,5 mln). In totaal wordt € 3,3 mln verplaatst naar 2023 en verder.</p>

Toelichting toevoegingen	Voor het onderwerp Aerospace is eind 2021 een subsidieaanvraag van partij 'Fablab' ontvangen. Momenteel worden onduidelijkheden bij deze aanvraag uitgezocht. De middelen à € 0,4 mln worden zolang in de reserve gestort en bewaard.
Toelichting beklemming	De volledige reservestand per eind 2022 is verplicht. Voor € 1,9 mln zijn er al verplichtingen aangegaan met subsidieontvangers of leveranciers, dit bedrag is juridisch verplicht. Het grootste deel (€ 14,3 mln) is bestuurlijk verplicht. Het betreft een veelheid aan onderwerpen zoals greenports, energie op bedrijventerreinen, Human Capital, de Campusregeling, Accez, Aerospace (regiodeal Noordwijk) en Leerpark Drechtsteden. Plannen voor de meeste van deze onderwerpen zijn in een gevorderd stadium en afkomstig uit eerdere bestuurlijke afspraken, waarbij er geregeld ook nauw wordt samengewerkt met partners buiten de provincie. Zij zien de beoogde bijdragen van de provincie gaandeweg steeds meer als een vaststaand feit. Herschikking van deze middelen is in theorie wel mogelijk maar in de praktijk vaak moeilijk realiseerbaar. In sommige gevallen zoals bij de regiodeal die met de gemeente Noordwijk is gesloten over Aerospace, is herschikking wegens aanwezig ondertekend contract geheel niet mogelijk. NB de garantstelling van de provincie à € 0,3 mln voor AWZI (Westland) is hier opgenomen en is een bestuurlijke verplichting.
Toelichting omvang	Zie toelichting beklemmdheid.

Warmteleiding Warmteling

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
Warmteleiding Warmteling	78.200	2.400	10.000	70.600	59.900	37.400	2.400

Uitsplitsing reserve per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	2022		2023		2024		2025	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
3-2 Verduurzaming gebouwde omgeving	2.400	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	2.400	0	0	0	0	0	0	0

Beklemdheid reserve

Onderwerp	Saldo reserve 2022	Juridisch verplicht 2022	Bestuurlijk verplicht 2022	Niet verplicht 2022
Warmteleiding Warmteling	70.600	0	70.600	0
Totaal reserves	70.600	0	70.600	0

Toelichting

Onderwerp:	Warmteleiding Warmteling
Inhoud en doel	<p>In het Klimaatakkoord is afgesproken om de warmtevoorziening te verduurzamen en zo tot een CO2-reductie te komen. Meer dan de helft van de energie die binnen de Nederlandse huishoudens wordt gebruikt (dus exclusief bijvoorbeeld mobiliteit) gaat op aan warmte. Deze warmte is nu nog nagenoeg geheel afkomstig uit fossiele bronnen, vooral aardgas.</p> <p>Voor veel stedelijke gebieden in Zuid-Holland is het grootschalig inzetten van collectieve duurzame warmte in de vorm van warmtenetten een haalbare oplossing als alternatief voor verwarming met aardgas. Om de warmtenetten in de wijken van warmte te voorzien werken we aan een robuust, publiek beheerd, open (regionaal) warmtetransportsysteem. Dat gebeurt onder regie van het Rijk en met partners zoals</p>

	de Gasunie en andere energieleveranciers waarop (toekomstige) lokale warmtenetten en bestaande en of nieuw te ontwikkelen bronnen, waaronder geothermie kunnen aansluiten. De provincie levert een bijdrage voor het mogelijk maken van de ontwikkeling en de realisatie van warmteleiding Warmtelinq+ dat samen met de warmteleiding Warmtelinq de "backbone" vormt van het toekomstige regionale Warmtetransportnet Zuid-Holland.
Functie	Spaar
Voeding	Financiële ruimte
Besluitvorming/instellingsjaar	PS-besluit nr. 7365 dd. 16 juni 2021, (PZH-2021-776316611)
Looptijd	2026
Toelichting onttrekkingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting toevoegingen	Een bedrag van € 2,4 mln wordt toegevoegd aan de reserve. In 2021 zou € 10 mln onttrokken worden voor een investeringssubsidie aan Gasunie, op voorwaarde van een voorwaardelijke investeringsbeslissing door Gasunie voor de ontwikkeling en realisatie van de WLQ+. Omdat deze beslissing door Gasunie is uitgesteld naar medio 2022 zijn er nog geen middelen beschikbaar gesteld. Om die reden is voorgesteld deze middelen te beklemmen bij jaarrekening 2021. Echter, is bij jaarrekening 2021 een voorziening getroffen voor de leningen aan het Warmtebedrijf (€ 7.6 mln) ten laste van Beleidsprestatie 3.2.2 waardoor slechts een deel van de middelen (€ 2,4 mln) beklemd is en deze worden nu toegevoegd aan de reserve.
Toelichting beklemming	De middelen zijn bestuurlijk beklemd omdat zij het gevolg zijn van besluitvorming van PS op 16 juni 2021. Voor een juridische beklemming moet nog aan een aantal ontbindende voorwaarden zijn voldaan.
Toelichting omvang	De omvang is bepaald op basis van de te verstrekken subsidie en garantie aan Warmtelinq+ (minus de verwachte bijdrage van de gemeente Rotterdam). Ultimo 2022 bedraagt de omvang € 70,6 mln. Het verloop van de toekomstige onttrekkingen is als volgt geraamd: 2023: € 10,7 mln, 2024: € 22,5 mln en in 2026: € 35 mln.

Zandmotor

Verloop reserve

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
Zandmotor	1.276	0	50	1.226	1.226	1.226	1.226

Uitsplitsing reserve per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.

Beklemdheid reserve

Onderwerp	Saldo reserve 2022	Juridisch verplicht 2022	Bestuurlijk verplicht 2022	Niet verplicht 2022
Zandmotor	1.226	36	1.190	0
Totaal reserves	1.226	36	1.190	0

Toelichting

Onderwerp:	Zandmotor
Inhoud en doel	Het kustprogramma van de provincie Zuid-Holland heeft tot doel om de kust veilig te maken voor huidige en komende generaties. Dit is in lijn met het advies van de commissie Veerman (Deltacommissie), waarin de Zandmotor is genoemd. Om de provinciale bijdrage aan de aanleg van de Zandmotor te dekken is geld in de programmareserve opgenomen. Daarnaast is de provincie volgens de overeenkomsten die met Rijkswaterstaat zijn gesloten gehouden het natuurbeheer van de Zandmotor te regelen via opdrachtverlening aan Zuid-Hollands Landschap.
Functie	Spaar
Voeding	Deels doorerschikking binnen het programma (Kust-onderdelen en reservering IRP's). Vanuit het innovatiebudget is € 1 mln beschikbaar gesteld. Daarnaast is € 1 mln uit de financiële ruimte beschikbaar gesteld (Najaarsnota 2010).
Besluitvorming/instellingsjaar	Voorjaarsnota 2010
Looptijd	2021
Toelichting onttrekkingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting beklemming	De middelen in de reserve Zandmotor moeten beschikbaar blijven voor het beheer van en toezicht op de Zandmotor. Hoewel in de Uitvoerings- en Beheerovereenkomst deze tijd gelimiteerd lijkt tot 10 jaar na ingebruikname van de Zandmotor, is met het ontstaan van de Zandmotor en de verantwoordelijkheidsverdeling zoals vastgelegd in de Uitvoeringsovereenkomst een verplichting voor het beheer ontstaan. In het beheerprotocol wordt dit verwoord in de inleiding waar wordt opgemerkt dat 'Het Beheerbudget is voorzien voor de komende 10 jaar terwijl de Zandmotor 20 jaar werkzaam kan zijn'.
Toelichting omvang	Ultimo 2022 is de omvang van de reserve Zandmotor € 1,3 mln. De middelen worden in, afwachting van een mogelijke voorzetting, beschikbaar gehouden voor het project Zandmotor.

Bijlage 2 Overlopende passiva (OVP)

Totaal overzicht

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
OVP Aankoop veehouderijen nabij natuurgebieden	6.034	0	0	6.034	6.034	6.034	6.034
OVP BDU	27.754	0	0	27.754	27.754	27.754	26.795
OVP Bermmaatregelen N-wegen	1.737	0	0	1.737	1.737	1.737	1.737
OVP Beschikbaarheidsvergoeding	941	0	0	941	941	941	941
OVP Boeren voor natuur	210	0	108	102	0	0	0
OVP Clean Inland Shipping	291	0	0	291	291	291	291
OVP Flexpool Rijksbijdrage	3.256	0	3.256	0	0	0	0
OVP Health Ties	0	0	0	0	0	0	0
OVP Horizon 2020 Nextgen	78	0	0	78	78	78	78
OVP IBP-VP Hollands en Utrechts Veenweidegebied	1.214	0	380	834	676	0	0
OVP IBP-VP Zuidwestelijke Delta	3.906	0	1.479	2.427	1.233	0	0
OVP Impuls Veenweiden	22.000	0	5.200	16.800	11.300	5.800	300
OVP JIVE2-project 20 waterstofbussen	1.250	250	250	1.250	1.250	1.250	1.250
OVP LIFE IP All4Biodiversity	30	204	204	30	30	30	30
OVP MIT (SPUK)	0	1.521	1.097	424	358	358	358
OVP MIT 2021	1.440	4.132	5.572	0	459	459	459
OVP MIT 2022	0	3.872	2.500	1.372	0	142	142
OVP Natuurcompensatie HSL zuid	95	0	0	95	95	95	95
OVP Ontzorgingsprogramma Maatschappelijk Vastgoed	1.693	0	962	731	0	0	0
OVP PMR 750 ha	86.594	0	5.596	80.999	71.894	63.794	55.894
OVP SPUK Culturele voorziening 2020	196	0	196	0	0	0	0
OVP SPUK NOVI havengebied Rotterdam	207	0	0	207	207	207	207
OVP SPUK Schone Lucht Akkoord (SLA)	400	0	400	0	0	0	0
OVP SPUK Tijdelijke regeling bodem onderdeel buitenproportioneel	320	0	150	170	170	170	170
OVP SPUK Verkeersinfrastructuur	41	0	0	41	41	41	41
OVP Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2021	5.466	0	0	5.466	5.466	5.466	5.466
OVP Truckparkings	1.637	0	0	1.637	1.637	1.637	1.637

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
OVP Uitvoeringsprogramma Natuur	6.611	9.632	1.835	14.408	18.514	10.357	181
OVP Zandmotor	40	0	0	40	40	40	40
OVP Zoetermeerse Meerpolder	177	358	535	0	0	0	0
Totaal	173.619	19.970	29.720	163.869	150.205	126.681	102.147

Toelichting OVP's

Aankoop veehouderijen nabij natuurgebieden

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
OVP Aankoop veehouderijen nabij natuurgebieden	6.034	0	0	6.034	6.034	6.034	6.034

Uitsplitsing OVP per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.

Toelichting

Onderwerp	OVP Aankoop veehouderijen nabij natuurgebieden
Inhoud en doel	Met deze specifieke uitkering faciliteert het Rijk dat provincies veehouderijen kunnen aankopen ten behoeve van een blijvende vermindering van de stikstofdepositie op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.
Instellingsjaar	2020
Looptijd	Deze regeling vervalt met ingang van 01-12-2022, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op voordien ingediende aanvragen
Toelichting onttrekkingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting omvang	De omvang van de OVP Aankoop veehouderijen nabij natuurgebieden is per 31-12-2021 € 6 mln. Deze inzet van deze OVP is nog niet verwerkt in de meerjarenbegroting, omdat er nog geen projecten voorzien zijn die gedekt worden uit deze OVP.

BDU

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
OVP BDU	27.754	0	0	27.754	27.754	27.754	26.795

Uitsplitsing OVP per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.

Toelichting

Onderwerp	OVP BDU
Inhoud en doel	Betref een specifieke uitkering van het Rijk aan de Provincie ten behoeve van de bekostiging van de uitvoering van taken op het gebied van Verkeer & Vervoer.
Instellingsjaar	2007
Looptijd	t/m 2030
Toelichting onttrekkingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting omvang	Per ultimo 2022 heeft deze OVP nog een omvang van € 27,8 mln. Deze middelen zullen de komende jaren ingezet worden voor het verstrekken van subsidies die nog onder de voormalige BDU-regelgeving vallen.

Bermmaatregelen N-wegen

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
OVP Bermmaatregelen N-wegen	1.737	0	0	1.737	1.737	1.737	1.737

Uitsplitsing OVP per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.

Toelichting

Onderwerp	OVP Bermmaatregelen N-wegen
Inhoud en doel	Het doel van de specifieke uitkering is het financieel ondersteunen van de ontvanger bij het treffen van kosteneffectieve infrastructurele maatregelen aan bermen van N-wegen die niet in beheer zijn bij het Rijk, gericht op het verminderen van ernstige bermongevallen, door het afschermen van obstakels binnen de: a. obstakelvrije zone; b. het vergroten van de vergevingsgezindheid van de weg; of c. het vergroten van de obstakelvrije afstand.
Instellingsjaar	2018
Looptijd	01-01-2018 t/m 31-12-2023
Toelichting onttrekkingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting omvang	De omvang van de OVP ultimo 2022 bedraagt € 1,7 mln. Deze middelen blijven beschikbaar voor bermmaatregelen op diverse projecten.

Boeren voor natuur

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
OVP Boeren voor natuur	210	0	108	102	0	0	0

Uitsplitsing OVP per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden

Toelichting

Onderwerp	OVP Boeren voor natuur
Inhoud en doel	Het behoud en de ontwikkeling van landbouw-, natuur-, landschappelijke- en recreatieve waarden in de Polder van Biesland (boven- en benedenpolder) en een deel van de Noordpolder van Delfgauw.
Instellingsjaar	2007
Looptijd	31-12-2037
Toelichting onttrekkingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting omvang	Ultimo 2022 heeft de OVP Boeren voor natuur een omvang van € 0,1 mln. De verwachte onttrekking voor 2023 bedraagt € 0,1 mln.

Clean inland shipping

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
OVP Clean Inland Shipping	291	0	0	291	291	291	291

Uitsplitsing OVP per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.

Toelichting

Onderwerp	OVP Clean Inland Shipping
Inhoud en doel	De provincie Zuid-Holland is lead-partner in het Europese project CLean INland SHipping (CLINSH). De partners verenigd in CLINSH testen vernieuwende technieken, alternatieve brandstoffen en walstroom om op die manier een bijdrage te leveren aan het terugdringen van de uitstoot. Het effect wordt vervolgens continu gemonitord op 36 schepen. De data bieden een handvat voor beleidsmakers bij lokale, regionale, nationale en internationale overheden en instanties. Ook brengt CLINSH de business cases van de verschillende maatregelen voor schippers in kaart, om zo de vloot te stimuleren tot verdere verduurzaming.
Instellingsjaar	2016
Looptijd	2022
Toelichting onttrekkingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting omvang	Per ultimo 2022 heeft deze OVP een omvang van € 0,3 mln. Dit bedrag wordt aangewend voor het vergoeden van de kosten die door de overige partners in het project worden gemaakt voor het uitvoeren van hun eigen activiteiten in het kader van het project.

Flexpool Rijksbijdrage

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
OVP Flexpool Rijksbijdrage	3.256	0	3.256	0	0	0	0

Uitsplitsing OVP per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.

Toelichting

Onderwerp	OVP Horizon 2020 Nextgen
Inhoud en doel	Het project Nextgen richt zich op het demonstreren en vermarkten van innovaties met als doel het realiseren van een circulaire economie in de gehele waterketen. Thema's zijn hergebruik van (afval)water, terugwinning van nutriënten en materialen uit afvalwater, energie- en warmteterugwinning en -benutting.
Instellingsjaar	2018
Looptijd	01-07-20218 t/m 30-11-2022
Toelichting onttrekkingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting omvang	De omvang van de OVP Horizon 2020 Nextgen is per 31-12-2022 € 0,08 mln.

IBP-VP Hollands en Utrechts Veenweidegebied

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
OVP IBP-VP Hollands en Utrechts Veenweidegebied	1.214	0	380	834	676	0	0

Uitsplitsing OVP per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	2022		2023		2024		2025	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
5-2 Toekomstbestendige landbouw	0	-599	0	-177	0	553	0	0
Totaal	0	-599	0	-177	0	553	0	0

Toelichting

Onderwerp	OVP IBP-VP Hollands en Utrechts Veenweidegebied
Inhoud en doel	Met de veertien IBP-VP gebiedsplannen wil het Rijk de eigen kracht van een gebied, de regio, benutten en in gelijkwaardige samenwerking met de medeoverheden deze helpen te versterken. Met het inzetten op de IBP-VP gebiedsplannen kiest het Rijk met de medeoverheden voor een gezamenlijke aanpak van opgaven. Deze opgaven zijn gericht op - zoveel mogelijk in samenhang met andere opgaven vorm geven aan - verduurzaming van de landbouw, gezonde ecosystemen, klimaatdoelstellingen, kwaliteit en leefbaarheid, bodem en waterbeheer en -kwaliteit en op een gezonde en veilige leefomgeving. Er wordt gewerkt aan een economisch vitaal, leefbaar en ecologisch duurzaam platteland. Dit is gebied specifiek opgepakt door gezamenlijk een gebiedsgerichte, integrale aanpak ontwikkelen dat is uitgewerkt in het plan. Dit heeft geresulteerd in het IBP-VP gebiedsplan Hoilands-Utrechtse veenweiden in transitie.
Instellingsjaar	2020
Looptijd	31-12-2024
Toelichting onttrekkingen	De onttrekking in 2022 wordt € 0,6 mln lager geraamd ten opzichte van de raming in de primaire begroting. In 2021 zijn meer activiteiten gerealiseerd en is de onttrekking hoger geweest dan begroot. Die effecten worden in de begroting verwerkt door lasten (en onttrekking uit de OVP) te verlagen.

Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting omvang	Ultimo 2022 heeft de OVP IBP-VP Hollands en Utrechts Veenweidegebied een omvang van € 0,8 mln. De OVP zal in 2023 en 2024 verder worden ingezet voor het IBP VP Hollands en Utrechts Veenweidegebied.

IBP-VP Zuidwestelijke Delta

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
OVP IBP-VP Zuidwestelijke Delta	3.906	0	1.479	2.427	1.233	0	0

Uitsplitsing OVP per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	2022		2023		2024		2025	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
5-2 Toekomstbestendige landbouw	0	0	0	0	0	601	0	0
Totaal	0	0	0	0	0	601	0	0

Toelichting

Onderwerp	OVP IBP-VP Zuidwestelijke Delta
Inhoud en doel	Met de veertien IBP-VP gebiedsplannen wil het Rijk de eigen kracht van een gebied, de regio, benutten en in gelijkwaardige samenwerking met de medeoverheden deze helpen te versterken. Met het inzetten op de IBP-VP gebiedsplannen kiest het Rijk met de medeoverheden voor een gezamenlijke aanpak van opgaven. Deze opgaven zijn gericht op - zoveel mogelijk in samenhang met andere opgaven vorm geven aan - verduurzaming van de landbouw, gezonde ecosystemen, klimaatdoelstellingen, kwaliteit en leefbaarheid, bodem en waterbeheer en -kwaliteit en op een gezonde en veilige leefomgeving. ' Er wordt gewerkt aan een economisch vitaal, leefbaar en ecologisch duurzaam platteland. Dit is gebied specifiek opgepakt door gezamenlijk een gebiedsgerichte, integrale aanpak ontwikkelen dat is uitgewerkt in het plan. Dit heeft geresulteerd in het IBP-VP gebiedsplan Zuidwestelijke Delta.
Instellingsjaar	2020
Looptijd	31-12-2024
Toelichting onttrekkingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting omvang	Ultimo 2022 heeft de OVP IBP-VP Zuidwestelijke Delta een omvang van € 2,4 mln. De OVP zal in 2023 en 2024 verder worden ingezet voor het IBP-VP Zuidwestelijke Delta.

Impuls Veenweiden

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
OVP Impuls Veenweiden	22.000	0	5.200	16.800	11.300	5.800	300

Uitsplitsing OVP per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.

Toelichting

Onderwerp	OVP Impuls Veenweiden
Inhoud en doel	Met de gebiedsplannen Impuls Veenweiden wil het Rijk in samenwerking met de provincies de aanzet geven om het klimaatdoel voor de veenweiden te realiseren, zoals geformuleerd in het klimaatakkoord. De provincie Zuid-Holland heeft hiertoe een gebiedsplan Impuls Veenweiden Zuid-Holland opgesteld.
Instellingsjaar	2020
Looptijd	31-12-2025
Toelichting onttrekkingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting omvang	Ultimo 2022 heeft de OVP Impuls Veenweide een omvang van € 16,8 mln. De OVP zal tot en met 2024 verder worden ingezet voor het project Impuls Veenweiden.

JIVE2-project 20 waterstofbussen

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
OVP JIVE2-project 20 waterstofbussen	1.250	250	250	1.250	1.250	1.250	1.250

Uitsplitsing OVP per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	2022		2023		2024		2025	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
2-3 Veilig en duurzaam	250	250	0	0	0	0	0	0
Totaal	250	250	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Onderwerp	OVP JIVE2-project 20 waterstofbussen
Inhoud en doel	De inkoop en inzet van 20 waterstofbussen in de provincie Zuid_Holland, als onderdeel van het JIVE-2 project, waarbij 50 waterstofbussen in Nederland worden ingezet, geeft invulling aan het VestuursAkkord Zero Emissie OV-bussen van april 2016 en het KlimaatAkkord (deel Zero Emissie OV-bussen) van juni 2019.
Instellingsjaar	2021
Looptijd	2022
Toelichting onttrekkingen	Restant bijdrage lenW € 0,3 mln. De ontvangen restant bijdrage van lenW wordt op de begroting gebracht om meegenomen te worden in de afwikkeling van de subsidie-bijdrage aan de concessiehouder.
Toelichting toevoegingen	Restant bijdrage lenW € 0,3 mln. In 2022 wordt door lenW de restant bijdrage aan de Provincie uitgekeerd.
Toelichting omvang	Per ultimo 2022 heeft de OVP een omvang van € 1,3 mln en zal worden ingezet als bijdrage in de kosten voor het in exploitatie nemen van de bussen in de dienstregeling van de concessiehouder.

LIFE IP AII4Biodiversity

MIT (SPUK)

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
OVP MIT (SPUK)	0	1.521	1.097	424	358	358	358

Uitsplitsing OVP per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	2022		2023		2024		2025	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
4-1 Innovatie: richting duurzaam en digitaal	-6.863	-7.678	-4.434	-4.467	-1.650	-1.050	0	0
Totaal	-6.863	-7.678	-4.434	-4.467	-1.650	-1.050	0	0

Toelichting

Onderwerp	OVP MIT (SPUK)
Inhoud en doel	Het Rijk stimuleert innovatie-activiteiten in het MKB. Via een jaarlijkse uitkering aan provincies (met lokale cofinancieringsplicht) wordt de uitvoering van deze stimulans regionaal belegd. Door jaarlijkse provinciale openstelling van de ingevoerde subsidieregeling wordt uitvoering gegeven aan het rijksinitiatief.
Instellingsjaar	2020
Looptijd	31-12-2024
Toelichting onttrekkingen	Door de opsplitsing in meerdere ovp's is de onttrekking met € 7,7 mln verlaagd. In 2022 resteert voor deze regeling daardoor een onttrekking van € 1,1 mln voortvloeiend uit subsidieverleningen die in de jaren 2018 t/m 2020 hebben plaatsgevonden. Subsidieontvangers kunnen gedurende de maximale looptijd van 3 jaren de gesubsidieerde activiteiten uitvoeren.
Toelichting toevoegingen	Door de opsplitsing in meerdere ovp's is de toevoeging met € 6,9 mln verlaagd. Er resteert voor 2022 op basis van toezeggingen van het Ministerie van EZK € 1,5 mln als toevoeging in deze OVP.
Toelichting omvang	De omvang per eind 2022 is € 0,4 mln. Verwachting is dat na 2023 de eindafrekening voor de jaren 2028-2020 volgt. Het dan in de OVP resterende bedrag zal naar verwachting worden terugbetaald aan het Rijk. De OVP MIT is recent opgesplitst in drie afzonderlijke ovp's per (jaarlijkse) regeling.

MIT 2021

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
OVP MIT 2021	1.440	4.132	5.572	0	459	459	459

Uitsplitsing OVP per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	2022		2023		2024		2025	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
4-1 Innovatie: richting duurzaam en digitaal	4.132	5.572	1.436	978	0	0	0	0
Totaal	4.132	5.572	1.436	978	0	0	0	0

Toelichting

Onderwerp	OVP MIT 2021
Inhoud en doel	Met het Missiegedreven Topsectoren en Innovatiebeleid (MTIB) wil het Rijk inzetten op het succesvol aanpakken van maatschappelijke uitdagingen. Hiervoor zijn technologische doorbraken en sleuteltechnologieën van groot belang. De economische kansen van de maatschappelijke uitdagingen en de ambitie om een vooraanstaande rol te spelen op een aantal sleuteltechnologieën zijn daarom de centrale uitgangspunten in de vernieuwde topsectorenaanpak. De innovatiekracht van het MKB speelt daarbij een belangrijke rol. Het doel van de MIT is bevorderen dat ondernemers uit het MKB investeren in innovatie en het MKB betrekken bij de innovatieagenda's van het MTIB. Daarom wordt via de MIT subsidie beschikbaar gesteld voor het MKB dat een project wil doen binnen het MTIB. Sinds 2015 zijn de regionale overheden aangesloten bij de MIT. Hierdoor heeft er een harmonisatie en vereenvoudiging plaatsgevonden van (voorheen uiteenlopende) iandelijke en regionale subsidie-instrumenten op het vlak van haalbaarheid en R&D-samenwerking. De provincies hebben goed zicht op de doelgroep op hun grondgebied. De provincies nemen de aanvragen van MKB-bedrijven in behandeling wanneer de aanvragers in hun provincies gevestigd zijn en dragen zo bij aan doelstellingen van het MTIB. Met de specifieke uitkering draagt het Ministerie van EZK dus bij aan de regionale MIT.
Instellingsjaar	2021
Looptijd	31-12-2025
Toelichting onttrekkingen	Er zal in 2022 uit deze OVP € 5,6 mln worden onttrokken. Dit gebeurt als gevolg van gefaseerde lastnemingen voortkomend uit subsidieverleningen uit het jaar 2021.
Toelichting toevoegingen	Er zal in 2022 € 4,1 mln aan deze OVP worden toegevoegd als gevolg van toezeggingen door het Ministerie van EZK voor deze subsidieregeling.
Toelichting omvang	Per eind 2022 wordt een nihil-stand verwacht. De betalingen van het rijk aan de provincie lopen iets achter op de uitgaande betalingen die de provincie doet aan de subsidieontvangers. Alle ontvangen rijksmiddelen zullen nodig zijn voor de lasten die in 2022 worden verantwoord.

MIT 2022

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
OVP MIT 2022	0	3.872	2.500	1.372	0	142	142

Uitsplitsing OVP per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	2022		2023		2024		2025	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
4-1 Innovatie: richting duurzaam en digitaal	3.872	2.500	1.936	3.308	1.936	1.794	0	0
Totaal	3.872	2.500	1.936	3.308	1.936	1.794	0	0

Toelichting

Onderwerp	OVP MIT 2022
Inhoud en doel	Met het Missiegedreven Topsectoren en Innovatiebeleid (MTIB) wil het Rijk inzetten op het succesvol aanpakken van maatschappelijke uitdagingen. Hiervoor zijn technologische doorbraken en sleuteltechnologieën van groot belang. De economische kansen van de maatschappelijke uitdagingen en de ambitie om een vooraanstaande rol te spelen op een aantal sleuteltechnologieën zijn daarom de centrale uitgangspunten in de vernieuwde topsectorenaanpak. De innovatiekracht van het MKB speelt daarbij een belangrijke rol. Het doel van de MIT is bevorderen dat ondernemers uit het MKB investeren in innovatie en het

	MKB betrekken bij de innovatieagenda's van het MTIB. Daarom wordt via de MIT subsidie beschikbaar gesteld voor het MKB dat een project wil doen binnen het MTIB. Sinds 2015 zijn de regionale overheden aangesloten bij de MIT. Hierdoor heeft er een harmonisatie en vereenvoudiging plaatsgevonden van (voorheen uiteenlopende) landelijke en regionale subsidie-instrumenten op het vlak van haalbaarheid en R&D-samenwerking. De provincies hebben goed zicht op de doelgroep op hun grondgebied. De provincies nemen de aanvragen van MKB-bedrijven in behandeling wanneer de aanvragers in hun provincies gevestigd zijn en dragen zo bij aan doelstellingen van het MTIB. Met de specifieke uitkering draagt het Ministerie van EZK dus bij aan de regionale MIT.
Instellingsjaar	2022
Looptijd	1-1-2022 t/m 31-12-2025
Toelichting onttrekkingen	Er zal in 2022 uit deze OVP € 2,5 mln worden onttrokken. Dit gebeurt als gevolg van lastnemingen voortkomend uit subsidieverleningen uit het huidig jaar, 2022.
Toelichting toevoegingen	Er zal in 2022 € 3,9 mln aan deze OVP worden toegevoegd als gevolg van toezeggingen door het Ministerie van EZK voor deze subsidieregeling (MIT).
Toelichting omvang	Per eind 2022 wordt een stand van € 1,4 mln verwacht. De betalingen van het Rijk aan de provincie lopen hier in 2022 iets voor op de uitgaande betalingen die de provincie doet aan de subsidieontvangers.

Natuurcompensatie HSL zuid

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
OVP Natuurcompensatie HSL zuid	95	0	0	95	95	95	95

Uitsplitsing OVP per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.

Toelichting

Onderwerp	OVP Natuurcompensatie HSL zuid
Inhoud en doel	Rijkswaterstaat HSL-Zuid vergoedt de provincie Zuid-Holland financiële compensatie om voor de ontbrekende 2,9 ha overeenkomsten te sluiten met natuurbeheerders ten aanzien van inrichting en natuurbeheer.
Instellingsjaar	2010
Looptijd	
Toelichting onttrekkingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting omvang	De omvang van de OVP Uitvoeringsprogramma Natuur is per 31-12-2022 € 0,1 mln.

Ontzorgingsprogramma Maatschappelijk Vastgoed

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
OVP Ontzorgingsprogramma Maatschappelijk Vastgoed	1.693	0	962	731	0	0	0

Uitsplitsing OVP per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	2022		2023		2024		2025	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
3-2 Verduurzaming gebouwde omgeving	0	30	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	30	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Onderwerp	OVP Ontzorgingsprogramma Maatschappelijk Vastgoed
Inhoud en doel	Het doel van de regeling is het ontzorgen van kleine maatschappelijk vastgoedeigenaren bij het verduurzamen van hun vastgoed. Met deze regeling kunnen provincies activiteiten uitvoeren die het volgende omvatten: <ol style="list-style-type: none"> Het begeleiden van kleine maatschappelijk vastgoedeigenaren bij het verduurzamen van gebouwde onroerende zaken die zij in eigendom hebben tot aan het moment van aanbesteding van de maatregelen ter verduurzaming van deze gebouwde onroerende zaken. Het stimuleren van vraagbundeling bij kleine maatschappelijk vastgoedeigenaren bij de verduurzaming van gebouwde onroerende zaken die zij in eigendom hebben. Het delen van opgedane regionale kennis en ervaring met het Kennis- en innovatieplatform verduurzaming maatschappelijk vastgoed.
Instellingsjaar	2020
Looptijd	31-05-2023
Toelichting onttrekkingen	De onttrekking in 2022 wordt € 0,03 mln hoger geraamd ten opzichte van de raming in de primaire begroting. Het betreft doorgeschoven activiteiten uit 2021 die in 2022 zullen worden uitgevoerd.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting omvang	Ultimo 2022 bedraagt de omvang € 0,7 mln. Het verloop van toekomstige onttrekkingen is als volgt geraamd: 2023: € 0,7 mln

PMR 750 ha

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
OVP PMR 750 ha	86.594	0	5.596	80.999	71.894	63.794	55.894

Uitsplitsing OVP per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.

Toelichting

Onderwerp	OVP PMR 750 ha
Inhoud en doel	Partijen zullen onder de voorwaarden van deze overeenkomst met elkaar samenwerken opdat elk van de partijen haar verplichtingen uit deze overeenkomst kan uitvoeren en het Programma '750 hectare natuur- en recreatiegebied wordt gerealiseerd.
Instellingsjaar	2005
Looptijd	
Toelichting onttrekkingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.

Toelichting omvang	Ultimo 2022 heeft de OVP PMR 750 ha een omvang van € 81 mln. De OVP wordt voor de realisatie van de doelen zoals opgenomen in de Uitwerkingsovereenkomst PMR 750ha ingezet.
--------------------	---

SPUK Culturele voorziening 2020

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Ontrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
OVP SPUK Culturele voorziening 2020	196	0	196	0	0	0	0

Uitsplitsing OVP per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	2022		2023		2024		2025	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
4-3 Erfgoed, cultuur en toerisme	0	196	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	196	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Onderwerp	OVP SPUK Culturele voorziening 2020
Inhoud en doel	Compenseren van provincies voor de extra kosten die ze gemaakt hebben, om de primair provinciaal gesubsidieerde culturele instellingen te compenseren voor inkomsten die deze instellingen zijn misgelopen vanwege de coronamaatregelen van het kabinet. De uitkering wordt besteed aan de verstrekking van subsidies en bijdragen aan primair provinciaal gesubsidieerde culturele instellingen ter dekking van gederfde inkomsten als gevolg van de corona-maatregelen van het kabinet die niet uit hoofde van andere regelingen of bijdragen worden gedekt.
Instellingsjaar	2020
Looptijd	31-12-2022
Toelichting onttrekkingen	De eind 2021 ontvangen tweede tranche (€ 0,2 mln) wordt in de voorjaarsnota 2022. Dit budget wordt ook in 2022 besteed aan de verstrekking van subsidies en bijdragen aan primair provinciaal gesubsidieerde culturele instellingen ter dekking van gederfde inkomsten als gevolg van de coronamaatregelen van het kabinet die niet uit hoofde van andere regelingen of bijdragen worden gedekt.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting omvang	De 1e tranche van de compensatie voor de extra kosten om de primair provinciaal gesubsidieerde culturele instellingen te compenseren voor inkomsten die deze instellingen zijn misgelopen vanwege de coronamaatregelen van het kabinet, bedraagt € 0,1 (2020). De tweede tranche is in 2021 ontvangen en bedraagt € 0,2 mln.

SPUK NOVI havengebied Rotterdam

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Ontrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
OVP SPUK NOVI havengebied Rotterdam	207	0	0	207	207	207	207

Uitsplitsing OVP per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.

Toelichting

Onderwerp	OVP SPUK NOVI havengebied Rotterdam
Inhoud en doel	Het Ministerie van Binnenlandse Zaken verstrekt een specifieke uitkering (SPUK) aan de provincie ten behoeve van activiteiten in de NOVI-gebieden die randvoorwaardelijk zijn voor een kwalitatief hoogwaardige en duurzame woon- en leefomgeving met oog op hiermee samenhangende uitgaven zoals klimaatadaptie, verduurzaming, stikstof, energietransitie, circulaire economie, transitie landbouw, bodemgesteldheid, logistiek, verstedelijking en krimp. Het in 2021 ontvangen bedrag van circa € 0,2 mln is bedoeld voor de periode 1-11-2021 t/m 31-12-2023.
Instellingsjaar	2021
Looptijd	31-12-2023
Toelichting onttrekkingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting omvang	De omvang van de OVP zal per eind 2022 € 0,2 mln zijn. Mogelijk wordt dit bij najaarsnota bijgesteld.

SPUK Schone Lucht Akkoord (SLA)

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
OVP SPUK Schone Lucht Akkoord (SLA)	400	0	400	0	0	0	0

Uitsplitsing OVP per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	2022		2023		2024		2025	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
2-3 Veilig en duurzaam	0	400	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	400	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Onderwerp	OVP SPUK Schone Lucht Akkoord (SLA)
Inhoud en doel	De specifieke uitkering Schone Lucht Akkoord ter hoogte van € 0,5 mln is voor het treffen van maatregelen ter verbetering van de luchtkwaliteit in het kader van het Schone Lucht Akkoord (Regeling specifieke uitkering Schone Lucht Akkoord) aan gemeentes.
Instellingsjaar	2021
Looptijd	01-09-2021 t/m 01-09-2023
Toelichting onttrekkingen	€ 0,4 mln aanwending ter dekking van de begrotingssubsidie aan Zero Emission Services BV voor het project Schone Laadinfrastructuur in Alblasserdam.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting omvang	De specifieke uitkering Schone Lucht Akkoord is voor het treffen van maatregelen ter verbetering van de luchtkwaliteit in het kader van het Schone Lucht Akkoord (Regeling specifieke uitkering Schone Lucht Akkoord) aan gemeentes. Van het RVO is een specifieke uitkering ad. € 0,5 mln ontvangen voor de bestedingsperiode september 2021 tot september 2023. De middelen worden ingezet in het project Schone Laadinfrastructuur Alblasserdam. Het doel waaraan dit project moet dragen is het verbeteren van luchtkwaliteit door het verminderen van luchtmissies (NOx, PM) vanuit de binnenvaart. Het stimuleren van zero-emissie binnenvaart door het realiseren van laadinfrastructuur. Met het project 'schone laadinfrastructuur Alblasserdam' wordt er een laadstation ontwikkeld bij de containerterminal in Alblasserdam. Voor dit laadstation wordt er aangehaakt bij de ontwikkeling van modulaire energiecontainers (i.e. battery packs)

	voor binnenvaartschepen, waarbij het mogelijk wordt gemaakt om batterij-elektrisch, en dus zero-emissie, te varen. In Alblasterdam hebben Zero Emission Services BV (ZES), terminal- en scheepsoperator BCTN, Maat Transport, ENGIE, Heineken, Havenbedrijf Rotterdam, Provincie Zuid-Holland en de gemeente Alblasterdam een plan geformuleerd om een laadstation te ontwikkelen, waar de battery packs kunnen worden opgeladen voor batterij-elektrisch aangedreven schepen.
--	--

SPUK Tijdelijke regeling bodem onderdeel buitenproportioneel

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
OVP SPUK Tijdelijke regeling bodem onderdeel buitenproportioneel	320	0	150	170	170	170	170

Uitsplitsing OVP per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	2022		2023		2024		2025	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
7-1 Bevorderen verbetering milieukwaliteit en gezondheid	0	150	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	150	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Onderwerp	OVP SPUK Tijdelijke regeling bodem onderdeel buitenproportioneel
Inhoud en doel	Het doel van uitkering is om het bevoegde gezag in staat te stellen nieuwe bodemkwaliteitsopgaven te signaleren en daarop te reageren met een passende aanpak conform §2 van de regeling (buitenproportionele opgaven). De SPUK is toegekend voor de onderdelen PFAS ter hoogte van € 0,3 mln en Aanpak diffuus lood ter hoogte van € 1,4 mln.
Instellingsjaar	2021
Looptijd	29-10-2021 t/m 28-10-2024
Toelichting onttrekkingen	€ 0,2 mln onttrekking in 2022 heeft betrekking op de bestedingen voor onderdeel PFAS.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting omvang	Het doel van uitkering is om het bevoegde gezagen in staat te stellen nieuwe bodemkwaliteitsopgaven te signaleren en daarop te reageren met een passende aanpak conform paragraaf 2 van de regeling (buitenproportionele opgaven). De uitkering is toegekend voor de onderdelen PFAS (€ 0,3 mln) en Aanpak diffuus lood (1,4mln). De middelen worden ingezet via opdrachten in de werkplannen van de omgevingsdiensten. De bestedingen voor aanpak diffuus lood vinden plaats in 2021 en de bestedingen voor PFAS vinden plaats in 2022 t/m 2024.

SPUK Verkeersinfrastructuur

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
OVP SPUK Verkeersinfrastructuur	41	0	0	41	41	41	41

Uitsplitsing OVP per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.

Toelichting

Onderwerp	OVP SPUK Verkeersinfrastructuur
Inhoud en doel	Via deze regeling wordt bijgedragen aan projecten en maatregelen die door Rijk en regio zijn afgesproken in de Bestuurlijke Overleggen MIRT. De projecten en maatregelen zijn gericht op het stimuleren van doelmatiger en duurzamer gebruik van verkeersinfrastructuur.
Instellingsjaar	2021
Looptijd	2024
Toelichting onttrekkingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting omvang	Per ultimo 2022 is de omvang van deze OVP een bedrag van € 0,04 mln en zal worden ingezet voor de bekostiging van de subsidiabele projectkosten

Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2021

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
OVP Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2021	5.466	0	0	5.466	5.466	5.466	5.466

Uitsplitsing OVP per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.

Toelichting

Onderwerp	OVP Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2021
Inhoud en doel	Het doel van deze regeling is het stimuleren van het nemen of versnellen van kosteneffectieve en risicogestuurde verkeersveiligheidsmaatregelen op het onderliggend wegennet.
Instellingsjaar	2020
Looptijd	30-11-2020 t/m 30-11-2025
Toelichting onttrekkingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting omvang	De omvang van de OVP ultimo 2022 bedraagt € 5,5 mln. Deze middelen blijven beschikbaar voor verkeersveiligheidsmaatregelen op diverse projecten.

Truckparkings

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
OVP Truckparkings	1.637	0	0	1.637	1.637	1.637	1.637

Uitsplitsing OVP per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.

Toelichting

Onderwerp	OVP Truckparkings
Inhoud en doel	Terugdringen van het tekort aan beveiligde vrachtwagenparkeerplaatsen door het ondersteunen van aanleg van nieuwe parkeerlocaties of uitbreiden van bestaande locaties.
Instellingsjaar	2021
Looptijd	2022
Toelichting onttrekkingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting omvang	Per ultimo 2022 heeft de OVP een omvang van € 1,6 mln. Deze middelen zullen worden ingezet voor de bekostiging van de subsidiabele projectkosten.

Uitvoeringsprogramma Natuur

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
OVP Uitvoeringsprogramma Natuur	6.611	9.632	1.835	14.408	18.514	10.357	181

Uitsplitsing OVP per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	2022		2023		2024		2025	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
5-1 Gezonde natuur	0	-2.128	0	860	0	694	0	981
Totaal	0	-2.128	0	860	0	694	0	981

Toelichting

Onderwerp	OVP Uitvoeringsprogramma Natuur
Inhoud en doel	Met de 12 Provinciale Uitvoeringsprogramma's beoogt het Rijk natuurherstel in de meest kwetsbare natuurgebieden. De inzet richt zich met name op overbelaste stikstofgevoelige Natura2000-gebieden en leefgebieden van soorten. De provincie Zuid-Holland heeft hiertoe een Provinciaal Uitvoeringsprogramma Zuid-Holland opgesteld. De door het Rijk beschikbaar gestelde middelen zijn aanvullend aan de afspraken in het Natuurpact.
Instellingsjaar	2021
Looptijd	31-12-2025
Toelichting onttrekkingen	De onttrekking in 2022 wordt € 2,1 mln lager geraamd ten opzichte van de raming in de primaire begroting. Het betreft het doorschuiven van activiteiten uit 2022 die naar verwachting in 2023 en latere jaren worden uitgevoerd.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting omvang	Ultimo 2022 heeft de OVP Uitvoeringsprogramma Natuur een omvang van € 14,4 mln. De middelen zullen tot en met 2025 worden ingezet voor de doelen van het Uitvoeringsprogramma Groen.

Zandmotor

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
OVP Zandmotor	40	0	0	40	40	40	40

Uitsplitsing OVP per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.

Toelichting

Onderwerp	OVP Zandmotor
Inhoud en doel	Het beheer van, op en nabij de Zandmotor, een en ander overeenkomstig de Beheersovereenkomst.
Instellingsjaar	2010
Looptijd	juni 2010 - juni 2020 (gesprekken vinden plaats over voortzetting)
Toelichting onttrekkingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting toevoegingen	Er hebben geen bijstellingen plaatsgevonden.
Toelichting omvang	Ultimo 2022 heeft de OVP Zandmotor een omvang van € 0,04 mln. De middelen blijven in, afwachting van een mogelijke voorzetting, beschikbaar voor het project Zandmotor.

Zoetermeerse Meerpolder

Verloop OVP

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2025
OVP Zoetermeerse Meerpolder	177	358	535	0	0	0	0

Uitsplitsing OVP per beleidsdoel - gemuteerd in bijstelling bij voorjaarsnota

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	2022		2023		2024		2025	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
5-1 Gezonde natuur	358	535	0	0	0	0	0	0
Totaal	358	535	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Onderwerp	OVP Zoetermeerse Meerpolder
Inhoud en doel	Partijen willen in het westelijke deel van de Zoetermeerse Meerpolder, op het grondgebied van zowel de gemeente Leidschendam als de gemeente Zoetermeer en op eigendom van de Provincie, een weidevogelgebied realiseren van minimaal 25 ha waarin tevens meer ruimte is voor gebiedseigen water, maar ook voor de algehele biodiversiteit wordt versterkt en extensieve recreatie/natuurbeleving mogelijk is.
Instellingsjaar	2020
Looptijd	
Toelichting onttrekkingen	De onttrekking in 2022 wordt € 0,5 mln hoger geraamd ten opzichte van de raming in de primaire begroting. Het betreft doorgeschoven activiteiten uit 2021 die in 2022 zullen worden uitgevoerd.
Toelichting toevoegingen	In 2022 zullen van de diverse partners in het project Zoetermeers Meerpolder mog bijdragen worden ontvangen die worden gestort in de OVP.
Toelichting omvang	Ultimo 2022 heeft de OVP Zoetermeerse Meerpolder een omvang van € 0,-

Bijlage 3 Investeringskredieten

Ambitie (bedragen x € 1.000)	Orginele Begroting 2022	Mutaties VJN	Begroting 2022 na VJN	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Uitgaven							
2 Bereikbaar Zuid-Holland	148.002	-41.181	106.821	220.691	1.090.040	564.319	310.548
7 Gezond en veilig Zuid-Holland	5.000	0	5.000	2.266	0	0	0
- Bedrijfsvoering - Financiën en organisatie	58.592	-300	58.292	18.344	5.451	7.251	5.544
- Overzicht Algemene middelen	7.920	0	7.920	8.625	4.675	0	0
Subtotaal	219.514	-41.481	178.033	249.927	1.100.166	571.569	316.092
Inkomsten							
2 Bereikbaar Zuid-Holland	6.348	14.496	20.844	16.018	595.471	233.583	43.100
Subtotaal	6.348	14.496	20.844	16.018	595.471	233.583	43.100
Totaal investeringskredieten	213.167	-55.978	157.189	233.908	504.695	337.986	272.992

Toelichting

Ambitie 2 Bereikbaar Zuid-Holland

Beheer- en onderhoudsprojecten.

Binnen het Programma Zuid-Hollandse Infrastructuur, onderdeel beheer- en onderhoud, worden de investeringen in 2022 met € 11,4 mln verlaagd (v). Hieronder is een specificatie van deze bijstelling weergegeven.

Uitgaven 2022 € 11,4 mln (v)

- Doorgeschoven middelen uit 2021 voor projecten die vertraging hebben opgelopen in de voorbereidingsfase (€ 1,2 mln n). Het betreft onder andere de werkzaamheden voor de complexe berekeningen van de Parallelstructuur N214, verkeersveiligheidsissues N216a (Peursumsebrug), nader uit te werken scope N222a, nadere eisen vanuit het waterschap N481a (Peilmolenbrug) en nadere eisen vanuit de gemeente voor de gewenste ontwerpaanpassing van de verbreding Delftse Schie.
- Van een aantal onderhoudsprojecten in de uitvoeringsfase kon de aannemer het werk niet in 2021 opleveren en is de eerste activering van het project doorgeschoven naar 2022. Het betreft de volgende projecten: iVRI's N209 (€ 0,6 mln n) en nautische voorzieningen (€ 2,3 mln n).
- De werkzaamheden in de uitvoeringsfase van het oeverproject T4 (Oude Rijn) zijn voorspoedig verlopen, waardoor de eerste activering van het project al in 2021 heeft kunnen plaatsvinden (€ 16,9 mln v).
- Van een aantal onderhoudsprojecten in de dechargefase wordt het projectdossier in 2022 in plaats van 2021 afgerond, (€ 1,5 mln n). Het betreft onder andere de administratieve werkzaamheden die nodig zijn voor de decharge van projecten, zoals bruggen traject 5 (Zijl) en traject 7 (Aarkanaal), N207 b/c, N219b en N445a.
- Overige plussen en minnen binnen het programma (€ 0,1 mln v)

Inkomsten 2022

Geen mutaties.

Nieuwbouwprojecten.

In de Kadernota Bereikbaarheid 2022 zijn voor het Begrotingsjaar 2022 diverse voorstellen opgenomen. Daarnaast worden in de Voorjaarsnota de resultaten van 2021 verwerkt van projectactiveringen die afwijken van de begroting 2021.

Naam project (bedragen x € 1 mln)	Uitg/Ink	Inkomsten 2021	Toelichting
Algemeen	U I	-23,7 14,7	In 2021 zijn een aantal projecten die in de begroting als te activeren waren geraamd niet gereed gemeld. Ook zijn projecten in 2021 geactiveerd waarvan de gereedmelding later in de tijd voorzien was. Om het effect op de kapitaallasten goed in te kunnen schatten worden de resultaten van 2021 verwerkt in 2022. Bij het opstellen van het PZI 2023-2039 zal per project worden beoordeeld of dit nog moet worden bijgesteld. Dat zal dan bij de NJN 2022 gebeuren.
Indexering lopende projecten 2022-2025	U	-6,6	Aan het project Wippolderlaan worden extra middelen toegekend in verband met de verwacht prijsontwikkeling.
Spoorcorridor Alphen-Gouda	U	-0,6	Het project Spoorcorridor Alphen – Gouda is afgerond. Het restantkrediet wordt toegevoegd aan de nieuwe strategische reservering weerstandsvermogen PZI.
Beter benutten goederenvervoer	U	0,6	Als gevolg van prijsontwikkeling in 2020 en 2021 zijn extra middelen nodig voor de afronding van de werkzaamheden.
Kruising N211/N465 (Monster)	U	0,7	Als gevolg van de veel complexere verlegging van de kabels en leidingen zijn er onverwachte kosten opgetreden.
N215 Melissant-Middelharnis	U I	-0,6 -0,2	Betreft werkzaamheden in het kader van de rijksbijdrageregeling bermveiligheid. In verband met een capaciteitstekort en de verwachte doorlooptijd van de werkzaamheden (verlegging kabels en leidingen, grondaankoop) is het niet mogelijk de benodigde werkzaamheden binnen de door het rijk gestelde termijn uit te voeren.

Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar Bijlage 2 in de Kadernota 2023-2026.

Bedrijfsvoering - Financiën en organisatie

Uitgaven 2022 -€ 0,3 mln :

In de afgelopen jaren is het bestuursgebouw, gebouw C gerenoveerd. De renovatie wordt afgerond in september 2022. Om de festiviteiten rondom de opening en in gebruik name van het gebouw goed vorm te geven, te coördineren en uit te voeren is een exploitatiebudget beschikbaar gesteld van € 0,3 mln. Dit exploitatiebudget is ten laste gebracht van het investeringskrediet ten behoeve van de renovatie van gebouw C.

Bijlage 4 Grondslagen

Algemene grondslagen

De P&C producten zijn opgesteld met inachtneming van de voorschriften van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de financiële verordening zoals door Provinciale Staten is vastgesteld.

Basis voor de ramingen in de Voorjaarsnota 2022

De Voorjaarsnota 2022 bevat de wijzigingen ten opzichte van de Begroting 2022. Dit zijn alle mutaties die starten in 2022 met een eventueel meerjarig effect.

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen zijn inkomsten voor de provincie waarvoor geen bestedingsdoel is bepaald en zijn daarmee vrij besteedbaar (in tegenstelling tot de specifieke dekkingsmiddelen). De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit:

Lokale heffingen

Lokale heffingen bestaan vrijwel volledig uit inkomsten voor de opcenten Motorrijtuigenbelasting.

Provinciefonds

De raming van de inkomsten uit het provinciefonds is gebaseerd op de Septembercirculaire 2021. Het provinciefonds is via het zogeheten accres gekoppeld aan de ontwikkeling van de rijksuitgaven.

Dividenuitkering

De provincie ontvangt dividend vanuit sommige deelnemingen waarin zij een aandeel heeft. De hoogte van de dividenuitkering wordt gebaseerd op berichtgeving vanuit de deelnemingen.

Algemene uitkering en decentralisatie-uitkeringen van het provinciefonds

De raming van de algemene uitkering is gebaseerd op de Septembercirculaire 2021 zoals verwerkt in de Begroting 2022.

Voor de jaren 2022 en verder is er sprake van een structurele opwaartse bijstelling omdat het accres vanaf 2022 niet langer bevroren is. De stijging van het accres komt voort uit zowel een hogere loon- en prijsontwikkeling als een hogere volume ontwikkeling van de rijksuitgaven.

In 2022 neemt het kabinet waarschijnlijk een beslissing over een nieuwe verdeel systematiek, in te gaan per 2023, waarbij onder andere de huidige maatstaven aangepast zullen worden. Daardoor zal de onzekerheid over de hoogte van de algemene uitkering voor de jaren 2023 en verder groter zijn dan in 2022.

Naast de algemene uitkering bestaat het provinciefonds uit zogenaamde decentralisatie-uitkeringen. Deze zijn bedoeld voor een specifiek doel en volgen niet de normale verdeelsystematiek van het provinciefonds. Er zijn geen mutaties voor deze decentralisatie uitkeringen voor Zuid-Holland.

De ontwikkelingen van de algemene uitkering worden altijd voor T+5 jaren gegeven. Dit wordt ook zo verwerkt in de begroting. Deze T+5 jaren is ook de grens die wordt gehanteerd voor het vullen van de stelpost indexatie omdat er anders sprake zou zijn van een disbalans tussen de ontwikkeling van de baten en lasten. Dit geldt ook voor de ontwikkeling van de Motorrijtuigenbelasting.

Indexatie

Op dit moment wordt het indexatiebeleid herzien voor zowel exploitatie en investeringen. Het concept beleidsvoorstel zal nog worden besproken met Provinciale Staten. Het onderwerp indexatiebeleid kan als onderdeel gezien worden van de [lid GS brief financiële verordening ter bespreking in Commissie voor Onderzoek van de Rekening](#) die op 15 september 2021 is besproken in de COR.

Welke indexen waarvoor en welke bron		Bron
<p>Landelijke Bijdrage-Index (LBI)</p> <p>LBI volgt onafhankelijk kostenontwikkeling van de sector uitgesplitst naar voertuig en brandstof type. De uitsplitsing Bussen - Diesel wordt het meeste toegepast in onze concessies (en wordt daarom gebruikt bij de prognose).</p> <p>Prognose percentage voor T+1 wordt ook gebruikt voor de resterende jaren.</p>	Openbaar vervoer	DOVA
<p>42/43: Grond-, weg- en waterbouw (GWW)</p> <p>GWW heeft alleen een historische index, we gaan nu uit van het gemiddelde van de afgelopen 3 jaar. Bij het opstellen van de kadernota (T+1) is dit het gemiddelde over de periode januari (T)-(T-3)</p> <p>Voorbeeld: Voor de kadernota 2023 wordt het gemiddelde berekend over verschil tussen januari 2019 en januari 2022.</p> <p>Prognose percentage voor T+1 wordt ook gebruikt voor de resterende jaren</p>	<p><i>Exploitatie</i></p> <p>Beheer & Onderhoud</p> <p><i>Investeringen</i></p> <p>Beheer & Onderhoud</p> <p>Infra</p> <p>Natuur</p> <p>Recreatie</p> <p>Gebouwen (fz)</p>	CBS
<p>Prijs overheidsconsumptie: beloning werknemers (PO:bw)</p> <p>Dit is de gemiddelde stijging van de lonen en salarissen van de collectieve sector exclusief een voortschrijdend gemiddelde van de jaarlijkse incidentele loonstijgingen.</p> <p>Verzamelde bijlagen met lange reeksen t/m T + 4 (MLT) waarbij het percentage voor het 4de jaar ook wordt gebruikt voor het 5de jaar</p>	Loonontwikkeling formatie incl. pensioenpremies	CPB Maart raming
<p>Nationale consumentenprijsindex (CPI)</p> <p>De gemiddelde prijs op jaarbasis van een pakket goederen en diensten</p> <p>Verzamelde bijlagen met lange reeksen t/m T + 4 (MLT) waarbij het percentage voor het 4de jaar ook wordt gebruikt voor het 5de jaar</p>	Opcenten motorrijtuigen belasting (baten)	CPB Maart raming
<p>Gewogen index van 1/3 (CPI) en 2/3 (PO:bw)</p> <p>Deze index wordt gehanteerd voor het bepalen van het bedrag wat uit de stelpost gehaald wordt</p> <p>Verzamelde bijlagen met lange reeksen t/m T + 4 (MLT) waarbij het percentage voor het 4de jaar ook wordt gebruikt voor het 5de jaar</p>	Subsidies Omgevingsdiensten	CPB Maart raming
<p>Prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc)</p> <p>Dit is de gemiddelde stijging van de prijzen van de netto materiele consumptie van de collectieve sector (zie ook toelichting op definitie van collectieve sector). De netto materiële consumptie is gelijk aan de som van de lopende aankopen van goederen en diensten (bijvoorbeeld kosten van energie, huisvesting, kantoorartikelen, uitzendkrachten), de</p>	Resterende budgetten incl. ICT	CPB Maart raming

Welke indexen waarvoor en welke bron		Bron
afschrijvingen (bijv. die op infrastructuur, gebouwen, wagenpark en computers) en de verkopen (bijv. schoolgelden, reinigingsrechten, verkopen sociale werkplaatsen, vergoeding van de EU voor het innen van de invoerrechten, bouwleges en verhuur van schoolgebouwen door gemeenten aan het bijzonder onderwijs).		
Verzamelde bijlagen met lange reeksen t/m T + 4 (MLT) waarbij het percentage voor het 4 ^{de} jaar ook wordt gebruikt voor het 5 ^{de} jaar		

Indexen kunnen voorspellend zijn of op basis van definitieve cijfers. Het CPB maakt ramingen van indexcijfers naar de toekomst (prospectief) daarentegen publiceert het CBS indexcijfers op basis van definitieve cijfers (realisatie, retrospectief). Voor de GWW index die door het CBS wordt gepubliceerd is er daarom geen raming beschikbaar en gaan we uit van een gemiddelde over de afgelopen 3 jaar. Dus bij het opstellen van een begroting 2023 die tijdens het zomerreces wordt gemaakt en 15 november 2022 wordt vastgesteld wordt het gemiddelde over de periode januari 2019 tot en met januari 2022 gebruikt. Bij een trendmatige ontwikkeling leidt dit niet tot grote afwijkingen, bij niet trendmatige afwijkingen wel.

Bij het opstellen van de Begroting 2022 zijn voor jaarschijf 2022 onderstaande percentages gehanteerd.

Welke indexen waarvoor en welke bron		Bron	2022
Exploitatie			
Openbaar vervoer	Landelijke Bijdrage-Index (LBI)*	DOVA	2,3%
Beheer & Onderhoud	Grond-, weg- en waterbouw (GWW)**	CBS	3,8%
Loonontwikkeling	Prijs overheidsconsumptie: beloning werknemers	CPB maart 2021	1,4%
Resterende budgetten	Nationale consumentenprijsindex (cpi)	CPB maart 2021	1,5%
Investeringen			
Alle***	Grond-, weg- en waterbouw (GWW)	CBS*	3,8%

* LBI volgt onafhankelijk kostenontwikkeling van de sector uitgesplitst naar voertuig en brandstof type. De uitsplitsing Bussen - Diesel wordt het meeste toegepast in onze concessies (en wordt daarom gebruikt bij de prognose).

** GWW heeft alleen een historische index, we gaan uit van het gemiddelde van de afgelopen 3 jaar.

*** Voor ICT moet nog onderzocht worden wat een geschikte index is

Kapitaallasten

De kapitaallasten bestaan uit rente en afschrijvingslasten.

Rente

De rente bestaat uit rente van reeds afgesloten leningen (rente is zeker) en nog niet afgesloten leningen (rente is onzeker). Naast de reeds afgesloten en gestorte leningen heeft Zuid-Holland in 2020 voor € 300 mln aan toekomstige leningen afgesloten die worden gestort in de jaren 2021, 2022 en 2023. Ook de rentelasten van deze leningen staan meerjarig vast.

Op basis van de begrote uitgaven en inkomsten uit de kadernota kan worden bepaald hoeveel geld er de komende jaren extra geleend moet worden bovenop de bestaande leningenportefeuille.

Op basis van deze cijfers en een inschatting van de dan geldende rentetarieven wordt een berekening gemaakt van de toekomstige, nieuwe rentekosten.

De onzekerheid van deze rentepost is groot vanwege 2 aspecten: Ervaring uit de afgelopen jaren leert dat de kans groot is dat de budgetten en investeringen in de meerjarenbegroting te positief worden geraamd en dat de benodigde leningen in die jaren in werkelijkheid ook lager zullen uitvallen.

Daarnaast is het zeer lastig om een juiste inschatting te geven van de toekomstige rentetarieven.

De omvang van het bedrag aan rentekosten dat aan vaste activa wordt toegerekend, wordt bepaald door middel van een zogenoemde omslagrente. De grondslag van toerekening is de boekwaarde van de vaste activa op 1 januari van het boekjaar en de te verwachten rentekosten. Dit leidt tot een omslagrentepercentage van 0,85% in 2022.

Afschrijvingslasten

Het jaar nadat de activatie heeft plaats gevonden wordt begonnen met de afschrijving voor de afschrijvingstermijnen zie de financiële verordening provincie Zuid-Holland 2021 artikel 4.15 afschrijvingstermijnen

Motorrijtuigenbelasting

De opbrengsten van de opcenten wordt bepaald door het tarief maal de grondslag (de hoofdsom van de MRB). De hoofdsom van de MRB wordt beïnvloed door autonome ontwikkelingen zoals bevolkingsgroei en mate van autobezit, maar ook door wettelijke maatregelen zoals vrijstellingen.

Opcententarief

Het opcententarief wordt door Provinciale Staten vastgesteld. Het tarief mag het wettelijk maximum, dat het ministerie van Financiën vaststelt, niet overschrijden. Dit maximum is voor het jaar 2022 vastgesteld op 118,4. In de meerjarenbegroting 2022 wordt het tarief van de opcenten voor 5 jaar geïndexeerd met de CPI index. Het tarief stijgt van 91,8 opcenten in 2022 tot 98,2 opcenten in 2026.

Hoofdsom van de MRB (Ontwikkeling wagenpark)

De afgelopen jaren is het geregistreerde autobezit in Zuid-Holland gestegen, maar diverse ontwikkelingen kunnen deze trend beïnvloeden. Het gaat hierbij om de ontwikkeling van leasecontracten, de vrijstellingen op basis van het klimaatakkoord en de eventuele gevolgen van de coronacrisis. Voor de berekening 2022 wordt de laatste opgave van het aantal geregistreerde voertuigen in Zuid-Holland door de belastingdienst als basis. Vanwege de vrijstelling op de motorrijtuigenbelasting voor elektrische auto's en het stijgende aandeel van deze voertuigen in het Zuid-Hollandse wagenpark werd in de Begroting 2022 een daling van het volume begroot van 0,4% per jaar tot en met het jaar 2024. In deze Voorjaarsnota zien we dat deze daling zich niet heeft voorgedaan (zie overzicht algemene dekkingsmiddelen).

Reserves

De stortingen en onttrekkingen aan de reserves dienen gebaseerd te zijn op de begrote stortingen en onttrekkingen. In de Financiële verordening 2021 is in artikel 4.8 geregeld dat Provinciale Staten jaarlijks in de kadernota bestemmingsreserves kunnen aanwijzen waarop mutaties per ultimo jaar kunnen plaatsvinden afhankelijk van de realisatie van lasten en baten voor het bijbehorende onderwerp. Bij Kadernota 2022-2025 zijn conform artikel 4.8 de volgende reserves aangewezen : Groene ambities, Beheerplan Natura 2000 en PAS, UPG 40, Ontwikkelopgave natuur, Natuurnetwerk Nederland, IODS, Bereikbaarheid, Mobiliteit, Egalisatiereserve beheer en onderhoud, Nazorg stortplaatsen.

Subsidies

Lastneming subsidies. De Commissie BBV heeft op 15 mei 2020 nadere richting gegeven aan de notitie "Verantwoording van subsidies" uit januari 2019 met betrekking tot lastneming van subsidies. Kern is dat Provinciale Staten een grensbedrag mogen stellen voor meerjarige subsidies. Voor meerjarige subsidies onder de grens moeten de lasten in één keer genomen worden in het jaar waarin de subsidieactiviteiten starten. Voor subsidies boven de grens dienen (zoals bij de provincie Zuid Holland tot nu toe voor alle subsidies > € 25.000 gebruikelijk) de lasten toebedeeld te worden aan de jaren waarop zij, naar verwachting, betrekking hebben. Voor de lasten boven de grens gelden zwaardere administratieve eisen. Doel van de BBV aanpassing en het grensbedrag is om naar meer uniforme verantwoording te komen tussen provincies en gemeenten, de administratieve lasten te beperken en beter aan te sluiten bij het baten- en lastenstelsel (dat laatste was bij de

provincie Zuid Holland al het geval). Provinciale Staten heeft bij Voorjaarsnota 2021 besloten om vanaf 1-1-2021 een grensbedrag van € 250.000 te hanteren voor meerjarige subsidies. Bij dit grensbedrag worden de administratieve lasten niet significant verhoogd terwijl het baten- en lastenstelsel voldoende wordt gevolgd. Gevolg van bovenstaande wijziging en het te stellen grensbedrag is dat, zodra daar zicht op is, budgetten die nu in de toekomstige jaren geprognoseerd zijn om subsidie lasten mee te dekken naar voren worden gehaald. De wijziging heeft dus geen impact op de mogelijkheid om subsidies te verstrekken maar alleen op het moment dat de lasten genomen worden.

Bijlage 5 Voordracht en Besluit

Bijlage 6 Amendementen en moties

Bijlage 7 Afkortingenlijst

ACCEZ	Accelerating Circular Economy Zuid-Holland
ANLb	Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer
Asv	Algemene Subsidieverordening Zuid-Holland
BBL	Bureau Beheer Landbouwgronden
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
Bibob	Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
BRIKS	Bouwen, Reclame, Inrit, Kappen en Slopen
BRO	Basis Registratie Ondergrond
BRZO	Besluit risico's zware ongevallen
BRP	Basisregistratie Personen
BZK	ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CdK	Commissaris der Koning
CEH	Clean Energy Hubs
CLINSH	CLean INland SHipping
DBI	Dienst Beheer Infrastructuur
DCMR	DCMR Milieudienst Rijnmond
DLG	Dienst Landelijk Gebied
DPRA	Deltaprogramma Ruimtelijke adaptatie
EC	Europese Commissie
EGTC	European Grouping of Territorial Cooperation
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
EMU	Economische en Monetaire Unie
EZK	Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Fido	wet Financiering decentrale overheden
FRAMES	Flood Resilient Areas by Multi Layered Safety
GIS	Geografische Informatie Systeem
GLB	Europese Gemeenschappelijke Landbouwbeleid
GS	(College van) Gedeputeerde Staten
GVC	Goederenvervoercorridor
GvG	Grond-voor-Grond
HCA	Human Capital akkoord Zuid-Holland
HIC	Haven Industrie Complex
HOV	Hoogwaardig openbaar vervoer
HZH	Houdstermaatschappij Zuid-Holland B.V.
I&W	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
IBP-VP	Interbestuurlijk Programma Vitaal Platteland
IBP-VP-HUV	Interbestuurlijk Programma Vitaal Platteland Hollands-Utrechtse Veenweiden
IBP-VP-ZWD	Interbestuurlijk Programma Zuidwestelijke Delta
Interreg	Interregionale samenwerking

IODS	Integrale ontwikkeling Delft-Schiedam
IOV	Impuls Omgevingsveiligheid
IPO	Interprovinciaal Overleg
IQ	InnovationQuarter
IRP	Integraal Ruimtelijk Project
IVN	Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid
IVRI's	Intelligente verkeersregelinstallaties (IVRI's)
JTF	Just Transition Fund
KRW	Kaderrichtlijn Water
LNV	Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
MIRT	Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
MIT	MKB Innovatiestimulering Topsectoren
MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
MKB	Midden- en kleinbedrijf
MLV	Verkenning Meerlaagse Veiligheid
MoVe	Mobiliteit en Verstedelijking
MRA	Metropoolregio Amsterdam
MRB	Motorrijtuigenbelasting
MRDH	Metropoolregio Rotterdam Den Haag
MVO	Meerjarenprogramma versterking omgevingsveiligheid
NAL	Nationale Agenda Laadinfrastructuur
NBC	Natuurbeheer-collectief
NLS	Nationale Limes Samenwerking
NNN	Natuurnetwerk Nederland
NOVI	Nationale Omgevingsvisie
NPRZ	Nationaal Programma Rotterdam Zuid
NSL	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit
NSP	Nationaal Strategisch Plan
OV	Openbaar vervoer
OVP	Overlopende passiva
OZHZ	Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid
P&C	Planning en Control
PAS	Programmatische Aanpak Stikstof
PFAS	Poly- en perfluoralkylstoffen
PMR	Project Mainportontwikkeling Rotterdam
PNB-regeling	Regeling subsidies particuliere terreinbeherende natuurbeschermingsorganisaties
POP	Platteland Ontwikkelings Programma
PRG	Provinciale Recreatiegebieden
PS	(College van) Provinciale Staten
PVVB	Provinciaal verkeer- en vervoerberaad
PZE	Programma Zuid-Hollands Economie
PZG	Programma Zuid-Hollands Groen
PZH	provincie Zuid-Holland

PZI	Programma Zuid-Hollandse Infrastructuur
RBO	Regionaal Bestuurlijk Overleg
R-net	Randstad-net
REGMED XB	Regenerative Medicine Crossing Borders
RES	Regionale Energie Strategie
RH2INE	Rhine Hydrogen Integration Network of Excellence
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RMP	Regionale Mobiliteitsplannen
RNIZ	Regionale Netwerken voor Zuid-Holland
RodS	Recreatie om de Stad
ROM-D	Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Drechtsteden
ROV-ZH	Regionaal Ondersteuningsbureau Verkeersveiligheid Zuid-Holland
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
RVB	Rijksvastgoedbedrijf
RZG	Rotterdam Zoetermeer Gouda
SBIR	Small Business Innovation Research
SDE++	Stimulering Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie
SEOP	Stichting Educatieve Orkestprojecten
SGBP	Stroomgebiedsbeheerplanperiode
SLA	Schone Lucht Akkoord
SZW	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TBM	Terrein Beheer Model
TBO	Terreinbeherende organisaties
UPG	Uitvoeringsprogramma Groen
UPV	Uitvoeringsprogramma Verkeersveiligheid
USK	Uitnamestrategiekader
UvW	Unie van Waterschappen
UWO	Uitwerkingsovereenkomst
UWV	Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen
VGG	Vereniging Gelijkberechtiging Grondbezitters
VIC	Veenweide Innovatie Centrum
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VTH	Vergunningen, Toezicht en Handhaving
VWS	ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WAS	wet Aanpak schijnconstructies
WHW	Wet Herverdeling Wegenbeheer
Wob	Wet openbaar bestuur
Wro	Wet ruimtelijke ordening
ZZS	Zeer Zorgwekkende Stoffen